

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/459,

16. märts 2017,

millega kehtestatakse gaasi ülekandesüsteemide võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskiri ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 984/2013

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 11 ja artikli 7 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 715/2009 kehtestatakse mittediskrimineerivad eeskirjad maagaasi ülekandesüsteemile juurdepääsu tingimuste kohta, et tagada gaasi siseturu tõhus toimimine.
- (2) Gaasi ülekandesüsteemide dubleerimine ei ole enamikul juhtudel ökonoomne ega tõhus. Konkurentsi tagamiseks maagaasiturudel peab kõikidel võrgukasutajatel seega olema läbipaistev ja mittediskrimineeriv juurdepääs gaasitaristule. Mitmel pool ELis on ülekandevõimsusele võrdse ja läbipaistva juurdepääsu puudumine jätkuvalt suureks takistuseks tõhusa konkurentsi saavutamisele hulgiühendustel. Lisaks takistab hästitoimivate gaasi siseturgude loomist asjaolu, et õigusnormid on liikmesriigiti erinevad.
- (3) ELi kõrgsurvegaasitorustike ebatõhusa kasutamise ja neile piiratud juurdepääsu tõttu ei ole turutingimused optimaalsed. ELi gaasiülekandesüsteemide nappide ülekandevõimsuste jaotamisel tuleb kasutusele võtta läbipaistvam, tõhusam ja mittediskrimineeriv süsteem, et piiriülene konkurents suureneks ja turu lõimimine võiks edeneda. Sidusrühmad on selliste eeskirjade väljatöötamist järjekindlalt toetanud.
- (4) Selleks et konkurents oleks tõhus nii ELi-siseste kui ka -väliste tarnijate vahel, peavad tarnijad suutma paindlikult kasutada olemasolevaid ülekandesüsteemide gaasi edastamiseks vastavalt hinnasignaalidele. Ainult hästitoimivad, omavahel ühendatud ja kõigile võrdseid juurdepääsutingimusi pakkuvad ülekandesüsteemid võimaldavad gaasivoogude vaba liikumist kogu ELis. See omakorda meelitab ligi rohkem tarnijaid, suurendab kauplemis-keskuste likviidsust ja aitab kaasa tõhusate hinnamääramismehhanismide väljatöötamisele ning sellest tulenevalt õiglase nõudlus- ja pakkumispõhise gaasihindade kujunemisele.
- (5) Komisjoni määruse (EL) nr 984/2013 ⁽²⁾ (millega kehtestatakse võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskirjad gaasi ülekandesüsteemides) eesmärk oli vajalikul määral ühtlustada eeskirju kogu liidus. Kõnealuse määruse tulemuslik rakendamine tugines ka selliste tasusüsteemide kehtestamisele, mis on kooskõlas määruses väljapakutud võimsuse jaotamise mehhanismidega, et tagada rakendamine ilma ülekandesüsteemihaldurite tulusid ja rahavooge kahjustamata.

⁽¹⁾ ELTL 211, 14.8.2009, lk 36.

⁽²⁾ Komisjoni 14. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 984/2013, millega kehtestatakse gaasi ülekandesüsteemide võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskirjad ning täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 273, 15.10.2013, lk 5).

- (6) Käesoleva määruse kohaldamisala on määrusega (EL) nr 984/2013 võrreldes laiendatud, peamiselt sätetega, mis käsitlevad lisandvõimsuse pakkumist; lisaks on selgitatud teatavaid sätteid, mis käsitlevad kindla võimsuse ja katkestatava võimsuse määramist ja pakkumist ning selliste lepingutingimuste paremat ühtlustamist, mis on seotud ühendvõimsuse pakkumisega asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite vahel. Käesoleva määruse sätteid hooldustööde koordineerimise ja suhtluse standardimise kohta tuleks tõlgendada komisjoni määruse (EL) 2015/703⁽¹⁾ kontekstis.
- (7) Selleks et võrgukasutajad saaksid kasutada selliseid võimsuse jaotamise mehhanisme, mida on lõimitud turul võimalikult suures ulatuses ühtlustatud, tuleks käesolevat määrust kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ⁽²⁾ artikli 32 nõuete täitmisest vabastatud uute suurte taristuobjektide selliste võimsuste suhtes, millele vabastus ei laiene, niivõrd, kui võrd käesoleva määruse kohaldamine ei piira kõnealuse vabastuse kehtivust ning niivõrd võimsuste ühendamisel võetakse arvesse võrkudevaheliste ühenduste eripära.
- (8) Käesolev määrus ei tohiks piirata ELi ja liikmesriikide konkurentsieskirjade kohaldamist, eelkõige piiravates kokkulepetes sisalduvate keeldude (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 101) ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamise keelu (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 102) kohaldamist. Võimsuse jaotamise mehhanismid tuleks kujundada nii, et välditaks jaotusvõrgu tarneturule pääsu piiramist.
- (9) Selleks et ülekandesüsteemihaldurid pakuksid kindlat võimsust maksimaalsel määral, tuleks tagada selline toodete hierarhia, mille puhul aasta, kvartali ja kuu katkestatavat võimsust pakutakse ainult juhul, kui kindel võimsus ei ole kättesaadav.
- (10) Kui ühendvõimsusega seotud toodete pakkumise suhtes kohaldatavad tingimused erinevad märkimisväärselt ühenduspunkti kahel eri poolel, võib ühendvõimsuse reserveerimise väärtus ja kasulikkus olla võrgukasutajate jaoks piiratud. Seetõttu tuleks Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (edaspidi „koostööamet“) ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustiku (edaspidi „ENTSOG“) juhtimisel käivitada menetlus, millega selliseid ülekandesüsteemihaldurite ühendvõimsusega seotud toodete suhtes liidus kohaldatavaid tingimusi hinnatakse ja ühtlustatakse võimalikult suurel ulatuses, et luua ühine tingimuste näidismudel kogu liidu jaoks.
- (11) On vaja liidülest ühetaolist ja ühtlustatud menetlust lisandvõimsuse pakkumise kohta, et võimalikult hästi rahuldada turunõudlust lisandvõimsuse järele. Selline menetlus peaks sisaldama korrapäraselt nõudluse hindamist, millele peaks järgnema kavandamise ja võimsuse jaotamise struktureeritud etapp, mis põhineb ülekandesüsteemihaldurite ja riiklike reguleerivate asutuste tulemuslikul koostööl, mis ulatub üle liidu piiride. Pärast seda, kui on hinnatud turu nõudlust võimsuse järele, tuleks investeerimisotsuse tegemisel majandusliku elujõulisuse kindlaksmääramiseks tugineda tasuvusanalüüsile. Tasuvusanalüüsiga tuleb tagada, et võimsust vajavad võrgukasutajad hindaksid vajadusega seotud riske, et hoida seotud tarbijaid kokku puutumast selliste investeeringute riskiga.
- (12) Võimsuse lisamise standardhangetega seoses tuleks võimsust jaotada standardse enampakkumise kaudu, et võimalikult hästi tagada läbipaistvus ja vältida diskrimineerimist. Kui on tegemist suurte ja keeruliste hangetega, mis mõjutavad mitut liikmesriiki, peaks ülekandesüsteemihalduritel olema lubatud kasutada ka muid võimsuse jaotamise mehhanisme. Selliste mehhanismidega tuleks tagada vajalik paindlikkus, et võimaldada investeerimist tõelise nõudluse olukorras turul, kuid pidades silmas seda, et mehhanismid peaksid toimima piiriülese kooskõlas. Kui on lubatud kasutada alternatiivseid jaotusmehhanisme, tuleb vältida turulepääsu piiramist, nõudes võimsusest suurema varu jätmist lühiajaliste reserveerimiste jaoks.
- (13) Keerukate sisend-väljundseisundite rakendamise korral, eelkõige selliste piirkondade kaudu teistele turgudele suunatava gaasivoolu puhul, on ülekandesüsteemihaldurid rakendanud ja riiklikud reguleerivad asutused heaks kiitnud erinevaid lepingulisi käsitusi kindla võimsuse toodete puhul ning nende mõju tuleks hinnata kogu liidu tasandil.

(1) Komisjoni 30. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/703, millega kehtestatakse võrgueeskiri koostalitlus- ja andmevahetuseeskirjade kohta (ELT L 113, 1.5.2015, lk 13).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

- (14) Riiklikud reguleerivad asutused ja ülekandesüsteemihaldurid peaksid järgima parimaid tavaid ja püüdma tagada protsesside ühtlustamise käesoleva määruse rakendamiseks. Tegutsedes kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 713/2009⁽¹⁾ artikliga 7, peaksid koostööamet ja riiklikud reguleerivad asutused tagama, et võimsuse jaotamismehhanisme rakendataks kogu liidu asjaomastes ühenduspunktides kõige tõhusamal võimalikul viisil.
- (15) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2009/73/EÜ artikli 51 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse võrgueeskiri, milles sätestatakse gaasi ülekandesüsteemide võimsuse jaotamise mehhanismid olemasoleva ja lisandvõimsuse jaoks. Käesolevas määruses sätestatakse kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurite koostöö võimsuse müügi hõlbustamiseks, võttes arvesse nii üldiseid kaubanduseeskirju kui ka võimsuse jaotamise mehhanismidega seotud tehnilisi eeskirju.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ühenduspunktide suhtes. Seda võib kohaldada ka kolmandate riikidega ühendavate sisenemis- ja väljumispunktide suhtes, kui asjaomane riiklik reguleeriv asutus nii otsustab. Käesolevat määrust ei kohaldata lõpptarbija ja jaotusvõrguga seotud väljundpunktide, veeldatud maagaasi terminalist ja tootmiskäitisest saabuva gaasi sisendpunktide ega gaasihoidlate sisend- ja väljundpunktide suhtes.
2. Käesoleva määruse kohased võimsuse jaotamise standardmehhanismid hõlmavad enampakkumismenetlust ELi siseste asjakohaste ühenduspunktide jaoks ning pakutavaid ja jaotatavaid standardvõimsustooteid. Lisandvõimsuse pakkumise korral võib kasutada ka alternatiivseid võimsuse jaotamise mehhanisme artikli 30 lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaselt.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse kogu tehnilise ja katkestatava võimsuse suhtes ühenduspunktides, täiendava võimsuse suhtes määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 2.2.1 tähenduses ja lisandvõimsuse suhtes. Käesolevat määrust ei kohaldata liikmesriikidevaheliste ühenduspunktide suhtes, kui mõnele asjaomasele liikmesriigile on lubatud erand direktiivi 2009/73/EÜ artikli 49 alusel.
4. Kui kohaldatakse alternatiivset võimsuse jaotamise mehhanismi kooskõlas artikliga 30, ei kohaldata pakkumusmäärade suhtes artikli 8 lõikeid 1–7, artikleid 11–18, artikli 19 lõiget 2 ega artiklit 37, välja arvatud juhul, kui asjaomased riiklikud reguleerivad asutused teisiti otsustavad.
5. Kaudsete võimsuse jaotamise meetodite kohaldamise korral võivad riiklikud reguleerivad asutused otsustada artikleid 8–37 mitte kohaldada.
6. Et ära hoida jaotusvõrgu tarneturule pääsu takistamist, peaksid riiklikud reguleerivad asutused pärast võrgukasutajatega konsulteerimist tegema otsuse proportsionaalsete meetmete võtmise kohta, et piirata üksikute võrgukasutajate võimalust teha mõne liikmesriigi ühenduspunktides pakkumisi varem.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 2, komisjoni määruse (EL) 2017/460 (¹) artiklis 3 ning direktiivi 2009/73/EÜ artiklis 2 esitatud mõisteid. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lisandvõimsus“ – tehniline võimsus, mis võib turupõhiste menetluste tulemusena tulevikus lisanduda, või võimalik uus rajatav võimsus, mida võidakse pakkuda füüsilisse taristusse investeerimise tulemusel või pikaajalise võimsuse optimeerimise ja selle jaotamise teel, kui tasuvusanalüüs annab selleks positiivse tulemuse, järgmistel juhtudel:
 - a) olemasolevates ühenduspunktides;
 - b) uu(t)e ühenduspunkti(de) rajamise teel;
 - c) füüsilise tagasivoolu sellise võimsusena ühenduspunkti(de)s, mida varem ei olnud;
- 2) „ühenduspunkt“ – füüsiline või virtuaalne punkt, milles on ühendatud kõrvuti asuvate piirkondade sisend-väljundüsteemid või milles on sisend-väljundüsteem ühendatud võrkudevahelise ühendusega, eeldusel et võrgukasutajad saavad reserveerida ühenduspunktide võimsust;
- 3) „alternatiivne jaotusmehhanism“ – pakkumusmäär või lisandvõimsuse jaotamise mehhanism, mille on juhtumipõhiselt kavandanud ülekandesüsteemihaldur ja heaks kiitnud riiklikud reguleerivad asutused, et vastata taotluse tingimustele;
- 4) „standardvõimsustoode“ – teatava kestusega teatav ülekandevõimsus kindlaksmääratud ühenduspunktis;
- 5) „pakkumusmäär“ – koguvõimsus, mis koosneb olemasolevast võimsusest ja lisandvõimsusest, mida pakutakse igaaastase standardvõimsustoote juurde ühenduspunktis, kus pakutakse lisandvõimsuse aastast standardvõimsustoodet;
- 6) „kaudne jaotamise meetod“ – jaotamise meetod, mille korral jaotatakse samaaegselt nii ülekandevõimsust kui ka vastavat gaasikogust, tehes seda võimaluse korral enampakkumisega;
- 7) „pakkumisvoor“ – ajavahemik, mille jooksul võrgukasutajad saavad pakkumusi esitada, muuta ja tagasi võtta;
- 8) „suur hinnasamm“ – kindlaksmääratud või muutuv väärtus, mis on kindlaks määratud ühe ühenduspunkti ja standardvõimsustoote kohta;
- 9) „võimsuse lisamise hange“ – projekt tehnilise võimsuse suurendamiseks olemasolevas ühenduspunktis või uue ühenduspunkti loomiseks vastavalt eelnevas lisandvõimsuse menetluses toimunud võimsuse jaotamisele;
- 10) „tasuvusanalüüs“ – uuring, millega hinnatakse võimsuse lisamise hanke majanduslikku elujõulisust;
- 11) „võimsuse lisamise menetlus“ – menetlus, mille käigus hinnatakse turu nõudlust lisandvõimsuse järele ning mis sisaldab mittesiduvat etappi, mille jooksul võrgukasutajad väljendavad oma nõudlust ja esitavad taotlused arvuliselt, ning siduvat etappi, mille jooksul ülekandesüsteemihaldur(id) nõuavad võrgukasutajatelt siduvate kohustuste võtmist;
- 12) „ühendvõimsus“ – standardvõimsustootele vastav kindlal alusel pakutav võimsus, mis koosneb sisend- ja väljundvõimsusest iga ühenduspunkti mõlemal poolel;
- 13) „võrkudevahelise ühenduse leping“ – leping, mille sõlmivad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid, kelle süsteemid on ühendatud asjaomases ühenduspunktis, ja milles määratakse kindlaks tingimused, töökord ning ühenduspunktis gaasi sisse- ja/või väljavoolu käsitlevad sätted, et tõhustada ühendatud ülekandesüsteemide koostalitlust, nagu on sätestatud määruse (EL) 2015/703 II peatükis;

(¹) Komisjoni 16. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/460, millega kehtestatakse võrgueeskiri gaasi ülekandetasude ühtlustatud ülesehituse põhimõtete kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 29).

- 14) „konkureerivad võimsused“ – võimsused, mille puhul ühes võrgu punktis kättesaadavat võimsust ei saa jaotada, ilma et peaks täielikult või osaliselt vähendama teises võrgu punktis kättesaadavat võimsust;
- 15) „enampakkumiskalender“ – tabel teabega konkreetsete enampakkumiste kohta, mille Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik avaldab iga kalendriaasta jaanuariks ajavahemikus alates märtsist kuni järgmise kalendriaasta veebruarini toimuvate enampakkumiste kohta ning milles on esitatud kõigi asjaomaste enampakkumiste tähtajad, sh alguskuupäevad ja vastavad standardvõimsustooted;
- 16) „gaasipäev“ – pärast talveaja kehtestamist ajavahemik järgmise päeva kella 5.00 kuni kella 5.00 UTC ja pärast suveaja kehtestamist ajavahemik järgmise päeva kella 4.00 kuni 4.00 UTC;
- 17) „päevisene võimsus“ – võimsustooide, mida pakutakse ja jaotatakse pärast sama päeva käsitleva järgmise päeva võimsustootoote enampakkumise lõppemist;
- 18) „pikeneva lõpuga enampakkumine“ – enampakkumine, mille raames võrgukasutaja teeb pakkumuse kindlaksmääratud, järjestikku teatatavate hinnasammude kohta;
- 19) „ühtse hinna enampakkumine“ – enampakkumine, kus võrgukasutajad esitavad ühes pakkumisvoorus pakkumuse nii hinnale kui ka kogusele ja kõik edukad võrgukasutajad maksavad madalaima eduka pakkumuse hinna;
- 20) „baashind“ – enampakkumise väikseim nõuetekohane hind;
- 21) „väike hinnasamm“ – kindlaksmääratud või muutuv väärtus, mis on kehtestatud ühe ühenduspunkti ja standardvõimsustootoote kohta ning mis on suurest hinnasammust väiksem;
- 22) „esimese korra alamüük“ – juhtum, kus kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on väiksem teise või järgneva pakkumisvooru lõpus pakutavast võimsusest;
- 23) „virtuaalne ühenduspunkt“ – ühtse võimsusteenuse pakkumise eesmärgil ühtseks tervikuks liidetud kaks või mitu ühenduspunkti, mis ühendavad kõrvuti asuvate piirkondade ühtesid ja samu sisend-väljundüsteeme;
- 24) „f-kordaja“ – tegur, mis näitab, milline osa art. 22 lõike 1 punkti b kohases pakkumusmääras sisalduvast lisandvõimsusest tulenevast ülekandesüsteemihalduri hinnangulise lubatud või sihttulu suurenemise nüüdisväärtusest tuleb katta võrgukasutajate lepingulise võimsuse siduvate kohustuste nüüdisväärtusega, mis arvutatakse artikli 22 lõike 1 punkti a järgi;
- 25) „ülemärkimine“ – märkimise miinimumnõuetele vastavate võrgukasutajate õigus taotleda katkestatavat võimsust mis tahes ajal päeviseselt, tehes märkimise, millega kasvab nende kogu märgitud võimsus nende lepingujärgsest võimsusest suuremaks.

II PEATÜKK

KOOSTÖÖPÕHIMÕTTED

Artikkel 4

Hooldustööde koordineerimine

Kui torujuhtme või ülekandesüsteemi osa hooldustööd mõjutavad ülekandevõimsust, mida on võimalik ühenduspunktides pakkuda, siis teeb (teevad) ülekandesüsteemihaldur(id) igakülgset koostööd kõrval asuva piirkonna ülekandesüsteemihalduri(te)ga oma vastavate hooldusplaanide osas, et võimalikult vähe mõjutada potentsiaalset gaasivoolu ja võimsust ühenduspunktis.

Artikkel 5

Suhtluse standardimine

1. Ülekandesüsteemihaldurid kooskõlastavad suhtluse standardmenetluse, koordineeritud infosüsteemide ja ühilduva elektroonilise veebisuhtluse rakendamise, nt jagatud andmevahetuse vormingud ja protokollid, ning lepivad kokku andmete töötlemise põhimõtted.

2. Suhtluse standardmenetlus sisaldab eelkõige võrgukasutajate juurdepääsu ülekandesüsteemihaldurite enampakkumissüsteemile või asjaomasele reserveerimiskeskonnale ja enampakkumise kohta esitatud andmete ülevaadet. Vahetatavate andmete tähtaeg ja sisu peavad olema kooskõlas III peatüki sätetega.

3. Ülekandesüsteemihaldurite kinnitatud suhtluse standardmenetlus sisaldab rakenduskava ja selle kohaldatavuse kestust ning peavad olema kooskõlas artiklis 37 sätestatud reserveerimiskeskonna (-keskkondade) arendamisega. Ülekandesüsteemihaldurid tagavad tundliku äriteabe salajasuse.

Artikkel 6

Võimsuse arvutamine ja maksimeerimine

1. Võrgukasutajatele peab olema kättesaadav tehniliselt maksimaalne võimsus, võttes arvesse süsteemi terviklikkust, ohutust ja võrgu tõhusat toimimist.

a) Et maksimeerida ühendvõimsuse pakkumist tehnilise võimsuse optimeerimisega, peavad ülekandesüsteemihaldurid võtma ühenduspunktides järgmisi meetmeid, eelistades selliseid ühenduspunkte, kus esineb lepingulist ülekoormust vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 2.2.3 alapunktile 1: ülekandesüsteemihaldurid koostavad ühise meetodi ja kohaldavad seda, sätestades konkreetsed meetmed, mida vastavad ülekandesüsteemihaldurid peavad võtma soovitud optimumi saavutamiseks:

1) ühine meetod hõlmab tehniliste võimsuste, sh igasuguste mõlemal pool ühenduspunkti leiduvate vastuolude põhjalikku analüüsi, samuti konkreetseid meetmeid ja üksikasjalikku ajakava (sh võimalikku mõju ning kulude sissenõudmiseks ja õiguskorra kohandamiseks nõutavate heakskiitude saamist), mis on vajalikud ühendvõimsuse pakkumise maksimeerimiseks. Sellised konkreetsed meetmed ei tohi kahjustada võimsuse pakkumist asjaomaste süsteemide teistes olulistest punktides ega lõpptarbijate, nt hoidlate või veeldatud maagaasi terminalide, või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 994/2010 ⁽¹⁾ määratlusele vastavate kaitstud tarbijate varustuskindluse tagamiseks vajalike jaotusvõrkude ühenduspunktides.

2) Arvutamise meetodika ja võimsuse kättesaadavaks tegemise eeskiri, mille on vastu võtnud ülekandesüsteemihaldurid, peavad võimaldama lahendada erandlikke olukordi, mil konkureerivad võimsused süsteemis on seotud ühenduspunktidega ja hoidlatega ühendatud väljundpunktidega.

3) Nimetatud põhjalikus analüüsis tuleb arvesse võtta määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 kohases kogu ELi hõlmava võrgu kümneaastases arengukavas esitatud eeldusi, liikmesriikide investeerimiskavasid, liikmesriikide kehtivatest õigusaktidest tulenevaid asjakohaseid kohustusi ja mis tahes lepingulisi kohustusi;

4) asjaomased ülekandesüsteemihaldurid peavad tehnilise võimsuse ümberarvutamisel kasutama dünaamilist käsitlust, kui see on asjakohane seoses täiendava võimsuse dünaamilise arvutamisega määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 2.2.2 alapunkti 2 alusel, määrates ühiselt kindlaks sobiva ümberarvutamissageduse ühenduspunkti kohta ja võttes arvesse selle eripärasid;

5) ühise meetodi korral konsulteerivad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid ühise meetodi küsimuses teiste ülekandesüsteemihalduritega, keda ühenduspunkt konkreetselt mõjutab;

6) ülekandesüsteemihaldurid võtavad tehnilise võimsuse ümberarvutamisel arvesse võrgukasutajatelt eeldatavate tulevaste voogude kohta saadavat teavet.

b) Ülekandesüsteemihaldurid hindavad ühiselt vähemalt järgmisi näitajaid ja vajaduse korral kohandavad neid:

1) rõhk;

2) kõik asjaomased nõudluse ja pakkumise stsenaariumid, sh üksikasjad kliimaatiliste võrdlusandmete ja äärmuslike stsenaariumidega seotud võrgukonfiguratsioonide kohta;

3) kütteväärtus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 994/2010, milles käsitletakse gaasivarustuse kindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2004/67/EÜ (ELT L 295, 12.11.2010, lk 1).

2. Kui tehnilise võimsuse optimeerimine põhjustab ülekandesüsteemihalduritele kulusid, eelkõige selliseid, mis mõjutavad kummalgi pool ühenduspunkti asuvaid ülekandesüsteemihaldureid ebavõrdselt, peab ülekandesüsteemihalduritel olema lubatud sellised tegelikkuses tekkinud kulud sisse nõuda vastavalt õigusraamistikule, mille asjakohased reguleerivad asutused kehtestavad määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 13 või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 42 alusel. Kohaldatakse määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 8 lõiget 1.
3. Vajaduse korral annavad riiklikud reguleerivad asutused võrgukasutajatele konsultatsioone kasutatud arvutusmeetodi ja ühise meetoodika kohta.
4. Lõike 1 kohase menetluse tagajärjel toimunud muutused ühenduspunktides pakutavas ühendvõimsuses esitatakse koostööameti aruandes, mis avaldatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 2.2.1 alapunktile 2.

Artikkel 7

Teabevahetus kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurite vahel

1. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid vahetavad regulaarselt teavet märkimise, ümbermärkimise, sobitamise ja kinnitamise kohta asjakohastes ühenduspunktides.
2. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid vahetavad teavet oma ülekandesüsteemi hooldustööde kohta, et osaleda ühenduspunktide tehnilise kasutamisega seotud otsustusprotsessis. Ülekandesüsteemihaldurite vahelise andmevahetuse kord sätestatakse võrkudevahelise ühenduse lepingus.

III PEATÜKK

KINDLA VÕIMSUSE TOODETE JAOTAMINE

Artikkel 8

Jaotusmeetoodika

1. Võimsuse jaotamiseks ühenduspunktides kasutatakse enampakkumist, välja arvatud juhul, kui artikli 30 kohaselt kasutatakse alternatiivset meetoodikat.
2. Kõikides ühenduspunktides kohaldatakse üht ja sama enampakkumisskeemi. Asjakohaseid enampakkumisi alustatakse kõikide asjaomaste ühenduspunktide puhul üheaegselt. Igal üksiku standardvõimsustootega seotud enampakkumisel jaotatakse võimsust kõikidest teistest enampakkumistest sõltumatult, välja arvatud juhul, kui pakutakse lisandvõimsust, või juhul, kui otseselt seotud ülekandesüsteemihaldurite vahelise lepingu alusel ja asjaomaste riiklike reguleerivate asutuste heakskiidul jaotatakse konkureerivat võimsust. Kõrval asuva ja mõjutatud liikmesriigi reguleeriv asutus võib esitada seisukoha, mida asjaomane riiklik reguleeriv asutus peab kaaluma. Kui pakutakse lisandvõimsust, ei kohaldata sõltumatut jaotamist asjakohaste pakkumusmäärade samaaegsetes enampakkumisprotsessides, kuna need sõltuvad üksteisest, sest jaotada saab ainult ühte pakkumusmäära.
3. Standardvõimsustooted peavad olema loogilises järjekorras, milles esimesena pakutakse aastavõimsust katvaid tooteid ja seejärel kestuselt järgmist võimsustoodet, mis on ette nähtud kasutamiseks samal perioodil. Artiklites 11–15 sätestatud enampakkumiste tähtjad peavad olema selle põhimõttega kooskõlas.
4. Standardvõimsustooteid käsitlevaid norme, mis on sätestatud artiklis 9, ja artiklites 11–15 sätestatud enampakkumisi kohaldatakse ühendvõimsuse ja eraldatud võimsuse suhtes ühenduspunktis.
5. Konkreetse enampakkumise jaoks tehakse asjakohaste standardvõimsustoodete olemasolu teatavaks kooskõlas artiklitega 11–15 ja vastavalt enampakkumiskalendrile.
6. Igas ühenduspunktis tuleb vähemalt 20 % olemasolevast tehnilisest võimsusest kõrvale panna ja pakkuda seda kooskõlas lõikega 7. Kui olemasolev võimsus on väiksem kui kõrvalepandav tehnilise võimsuse osa, tuleb panna kõrvale kogu olemasolev võimsus. Seda võimsust pakutakse kooskõlas lõike 7 punktiga b, järelejäänud kõrvalepandud võimsust kooskõlas lõike 7 punktiga a.

7. Vastavalt lõikele 6 kõrvalepandud võimsust pakutakse kooskõlas järgmiste sätetega:
- võimsust, mis on vähemalt 10 % olemasolevast tehnilisest võimsusest igas ühenduspunktis, ei pakuta enne artiklis 11 sätestatud iga-aastast aastavõimsuse enampakkumist, mis korraldatakse vastavalt enampakkumiskalendrile asjakohase gaasiaasta algusele eelneval viiendal gaasiaastal, ning
 - täiendavat võimsust, mis on vähemalt 10 % olemasolevast tehnilisest võimsusest igas ühenduspunktis, ei pakuta enne artiklis 12 sätestatud iga-aastast kvartalivõimsuse enampakkumist, mis korraldatakse vastavalt enampakkumiskalendrile, asjakohase gaasiaasta algusele eelneval gaasiaastal.
8. Lisandvõimsuse korral pannakse kõrvale võimsus, mis on vähemalt 10 % tehnilisest lisandvõimsusest vaadeldavas ühenduspunktis, ning seda ei pakuta enne artiklis 12 sätestatud iga-aastast kvartalivõimsuse enampakkumist, mis korraldatakse vastavalt enampakkumiskalendrile asjakohase gaasiaasta algusele eelneval gaasiaastal.
9. Lõigete 6 ja 8 alusel kõrvalepandava võimsuse täpne osa igas ühenduspunktis määratakse kindlaks sidusrühmadega konsulteerides, ülekandesüsteemihaldurite vahelise kooskõlastamisega ja riiklike reguleerivate asutuste heakskiidu alusel. Riiklikud reguleerivad asutused kaaluvad eelkõige lühema kestusega võimsuse kõrvalepanemist suuremas mahus, et mitte piirata pääsu jaotusvõrgu tarneturule.
10. Mitteturupõhiste menetluste abil loodud võimsust, mille kohta on lõplik investeerimisotsus juba langetatud ilma võrgukasutajate eelnevate kohustusteta, pakutakse ja jaotatakse nagu olemasolevaid standardvõimsustooteid vastavalt käesoleva määruse sätetele.

Artikkel 9

Standardvõimsustooted

- Ülekandesüsteemihaldurid pakuvad aasta, kvartali, kuu ja päeva ning päevasiseseid standardvõimsustooteid.
- Aasta standardvõimsustooted koosnevad võimsusest, mida võrgukasutaja võib taotleda teatavas mahus kõigiks gaasipäevadeks teatud gaasiaastal (algab 1. oktoobril).
- Kvartali standardvõimsustooted koosnevad võimsusest, mida võrgukasutaja võib taotleda teatavas mahus kõigiks gaasipäevadeks ühes kvartalis (mis algab kas 1. oktoobril, 1. jaanuaril, 1. aprillil või 1. juulil).
- Kuu standardvõimsustooted koosnevad võimsusest, mida võrgukasutaja võib taotleda teatavas mahus kõigiks gaasipäevadeks ühes kalendrikuus (mis algab iga kuu 1. päeval).
- Päeva standardvõimsustooted koosnevad võimsusest, mida võrgukasutaja võib taotleda teatavas mahus üheks gaasipäevaks.
- Päevasised standardvõimsustooted koosnevad võimsusest, mida võrgukasutaja võib taotleda teatavas mahus alates ühe gaasipäeva algusest kuni sama gaasipäeva lõpuni.

Artikkel 10

Kohaldatav võimsusühik

Pakutavat võimsust väljendatakse energiaühikutes ajaühiku kohta. Kasutatakse järgmisi ühikuid: kWh/h või kWh/päev. Ühiku kWh/päev korral eeldatakse, et vooluhulk on gaasipäeva jooksul ühtlane.

Artikkel 11

Iga-aastased aastavõimsuse enampakkumised

- Aastavõimsuse enampakkumisi korraldatakse üks kord aastas.

2. Aasta standardvõimsustoodetena pakutakse võimsust iga-aastase aastavõimsuse enampakkumise kaudu, milleks kasutatakse pikeneva lõpuga enampakkumise algoritmi kooskõlas artikliga 17.
3. Enampakkumismenetluses pakutakse võimsust vähemalt järgmiseks viieks aastaks, kuid mitte kauemaks kui järgmiseks 15 aastaks. Lisandvõimsuse pakkumisel võib pakkumusmäärasid esitada iga-aastastele aastavõimsuse enampakkumisele maksimaalselt 15 aastaks pärast kasutamise alustamist.
4. Alates 2018. aastast algavad iga-aastased aastavõimsuse enampakkumised iga aasta juuli esimesel esmaspäeval, kui enampakkumiskalendris ei ole määratud teisiti.
5. Iga-aastase aastavõimsuse enampakkumise käigus võivad võrgukasutajad osaleda ühel või mitmel samaaegsel enampakkumisel standardvõimsustoodete taotlemiseks igas ühenduspunktis.
6. Iga-aastasel aastavõimsuse enampakkumisel pakutav võimsus võrdub avaldisega:
$$A - B - C + D + E - F,$$
kus:
A on ülekandesüsteemihalduri tehniline võimsus iga standardvõimsustoote kohta;
B on iga-aastastel järgmiseks viieks aastaks võimsust pakkuvatel aastavõimsuse enampakkumistel kooskõlas artikli 8 lõikega 7 kõrvalepandud tehniline võimsus (A); iga-aastastel võimsust viiest esimesest aastast kauemaks pakkuvatel aastavõimsuse enampakkumistel kooskõlas artikli 8 lõikega 7 on see kõrvalepandud tehniline võimsus (A);
C on varem müüdnud tehniline võimsus, mida on vastavalt kehtivale ülekoormuse juhtimise korrale kohandatud uuesti pakutava võimsusega;
D on võimalik täiendav võimsus sellise aasta kohta;
E on sellise aasta võimalik lisandvõimsus, mis lisatakse vastavale pakkumusmäärale;
F on selline osa võimalikust lisandvõimsusest E, mis pannakse kõrvale vastavalt artikli 8 lõigetele 8 ja 9.
7. Pakutav võimsus võib olla ühendvõimsus või eraldatud võimsus vastavalt artiklile 19. See kehtib ka kõigi teiste artiklites 12–15 sätestatud enampakkumiste suhtes.
8. Vähemalt üks kuu enne enampakkumise algust teatavad ülekandesüsteemihaldurid võrgukasutajatele järgmisel iga-aastasel aastavõimsuse enampakkumisel igaks aastaks pakutava kindla võimsuse.
9. Iga enampakkumise voorud toimuvad kella 8.00 kuni kella 17.00 UTC (talveaeg) või kella 7.00 kuni kella 16.00 UTC (suveaeg) kõikidel asjakohastel gaasipäevadel. Pakkumisvoorud avatakse ja suletakse igal gaasipäeval vastavalt artikli 17 lõikes 2 sätestatud korrale.
10. Enampakkumise jaotamistulemused tehakse teatavaks üheaegselt kõikidele individuaalsetele vastaval enampakkumisel osalevatele võrgukasutajatele nii kiiresti kui mõistlikult võimalik ning mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval pärast pakkumisvooruga sulgemist.
Lisandvõimsuse korral tuleb hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast pakkumisvooruga sulgemist teha kõikidele individuaalsetele võrgukasutajatele üheaegselt teatavaks lepingulise võimsuse alased siduvad kohustused, sealhulgas see, kas on täidetud artikli 29 lõike 3 kohased enampakkumise kordamise tingimused. Tasuvusanalüüsi tulemused tuleb avaldada üheaegselt kõikidele vastaval enampakkumisel osalevatele individuaalsetele võrgukasutajale mitte hiljem kui kaks tööpäeva pärast pakkumisvooruga sulgemist.
11. Enampakkumise tulemuste koguteave tehakse turul teatavaks.

Artikkel 12

Iga-aastased kvartalivõimsuse enampakkumised

1. Iga-aastast kvartalivõimsuse enampakkumist korraldatakse üks kord aastas.
2. Võimsuse enampakkumine kvartali iga standardvõimsustoote kohta toimub iga-aastase kvartalivõimsuse enampakkumise kaudu, milleks kasutatakse pikeneva lõpuga enampakkumise algoritmi kooskõlas artikliga 17.

3. Eeloleva gaasiaasta kvartalite võimsus tuleb panna samaaegsetele enampakkumistele iga kvartali jaoks ja iga ühenduspunkti jaoks järgmiselt:

- a) esimesest kvartalist (oktoober–detsember) neljandani (juuli–september) esimesel iga-aastasel kvartalivõimsuse enampakkumisel;
- b) teisest kvartalist (jaanuar–märts) neljandani (juuli–september) teisel iga-aastasel kvartalivõimsuse enampakkumisel;
- c) kolmandast kvartalist (aprill–juuni) neljandani (juuli–september) kolmandal iga-aastasel kvartalivõimsuse enampakkumisel;
- d) neljandaks kvartaliks (juuli–september) iga-aastasel neljandal kvartalivõimsuse enampakkumisel.

Iga-aastasel kvartali enampakkumisel on võrgukasutajatel võimalik osaleda kõigil üheaegsetel enampakkumistel.

4. Kui enampakkumiskalendris ei ole kindlaks määratud teisiti, algavad iga gaasiaastal iga-aastased kvartalivõimsuse enampakkumised järgmistel päevadel:

- a) esimene iga-aastane kvartalivõimsuse enampakkumine augusti esimesel esmaspäeval;
- b) teine iga-aastane kvartalivõimsuse enampakkumine novembri esimesel esmaspäeval;
- c) kolmas iga-aastane kvartalivõimsuse enampakkumine veebruari esimesel esmaspäeval;
- d) neljas iga-aastane kvartalivõimsuse enampakkumine mai esimesel esmaspäeval.

5. Kõikidel iga-aastasel kvartalivõimsuse enampakkumistel pakutav võimsus on:

$A - C + D$,

kus:

A on ülekandesüsteemihalduri tehniline võimsus iga standardvõimsustoote kohta;

C on varem müüdud tehniline võimsus, mida on vastavalt kehtivale ülekoormuse juhtimise korrale kohandatud uuesti pakutava võimsusega;

D on võimalik täiendav võimsus sellise kvartali kohta.

6. Kaks nädalat enne enampakkumise algust teatavad ülekandesüsteemihaldurid võrgukasutajatele järgmisel iga-aastasel kvartalivõimsuse enampakkumisel iga kvartali kohta pakutava võimsuse.

7. Iga enampakkumise pakkumisvoorud toimuvad kella 8.00 kuni kella 17.00 UTC (talveaeg) või kella 7.00 kuni kella 16.00 UTC (suveaeg) kõikidel asjakohastel gaasipäevadel. Pakkumisvoorud avatakse ja suletakse iga gaasipäeval vastavalt artikli 17 lõikes 2 sätestatud korrale.

8. Enampakkumise jaotamistulemused avaldatakse üheaegselt kõikidele individuaalsetele vastaval enampakkumisel osalevatele võrgukasutajatele nii kiiresti kui mõistlikult võimalik ning mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval pärast pakkumisvoorust sulgemist.

9. Enampakkumise tulemuste koguteave tehakse turul teatavaks.

Artikkel 13

Jooksvad igakuise võimsuse enampakkumised

1. Jooksvat igakuise võimsuse enampakkumist korraldatakse üks kord kuus.

2. Võimsuse enampakkumine igakuise standardvõimsustoote kohta toimub jooksva igakuise võimsuse enampakkumise kaudu ja kasutatakse pikeneva lõpuga enampakkumise algoritmi kooskõlas artikliga 17. Igal kuul pannakse enampakkumisele järgmise kalendrikuu standardvõimsustoode.

3. Jooksvat igakuise võimsuse enampakkumisel on võrgukasutajatel võimalik taotleda üht igakuist standardvõimsustoodet.

4. Jooksvad igakuise võimsuse enampakkumised algavad iga kuu kolmandal esmaspäeval järgmise igakuise standardvõimsustoote enampakkumiseks, kui enampakkumiskalendris ei ole määratud teisiti.

5. Jooksva igakuise võimsuse enampakkumisel pakutav võimsus võrdub igal kuul avaldisega:

$A - C + D$,

kus:

A on ülekandesüsteemihalduri tehniline võimsus iga standardvõimsustoote kohta;

C on varem müüdud tehniline võimsus, mida on vastavalt kehtivale ülekoormuse juhtimise korrale kohandatud uuesti pakutava võimsusega;

D on võimalik täiendav võimsus sellise kuu kohta.

6. Üks nädal enne enampakkumise algust teatavad ülekandesüsteemihaldurid võrgukasutajatele eeloleval jooksva igakuise võimsuse enampakkumisel pakutava võimsuse.

7. Iga enampakkumise voorud toimuvad kella 8.00 kuni kella 17.00 UTC (talveaeg) või kella 7.00 kuni kella 16.00 UTC (suveaeg) kõikidel asjakohastel gaasipäevadel. Pakkumisvoorud avatakse ja suletakse igal gaasipäeval vastavalt artikli 17 lõikes 2 sätestatud korrale.

8. Enampakkumise jaotamistulemused avaldatakse üheaegselt kõikidele individuaalsetele vastaval enampakkumisel osalevatele võrgukasutajatele nii kiiresti kui mõistlikult võimalik ning mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval pärast pakkumisvoorust sulgemist.

9. Enampakkumise tulemuste koguteave tehakse teatavaks turul.

Artikkel 14

Jooksvad järgmise päeva võimsuse enampakkumised

1. Jooksvat järgmise päeva võimsuse enampakkumist korraldatakse üks kord päevas.

2. Iga päev pannakse järgmise gaasipäeva standardvõimsustoode enampakkumisele jooksva järgmise päeva võimsuse enampakkumisel.

3. Võimsuse enampakkumine iga päevase standardvõimsustoote kohta toimub järgmise päeva võimsuse jooksva enampakkumise kaudu ja selleks kasutatakse ühtse hinna enampakkumise algoritmi kooskõlas artikliga 18. Iga päev pannakse enampakkumisele järgmise gaasipäeva standardvõimsustoode.

4. Jooksva järgmise päeva võimsuse enampakkumisel peab võrgukasutajatel olema võimalik taotleda võimsust ühe päevase standardvõimsustoote jaoks.

5. Pakkumisvoor avatakse iga päev kell 15.30 UTC (talveaeg) või kell 14.30 UTC (suveaeg).

6. Pakkumine päevasele standardvõimsustootele jooksva järgmise päeva võimsuse enampakkumisel toimub järgmiselt: esitamine, tagasivõtmine või muutmine kella 15.30 kuni kella 16.00 UTC (talveaeg) või kella 14.30 kuni kella 15.00 UTC (suveaeg).

7. Jooksva järgmise päeva võimsuse enampakkumisel pakutav võimsus võrdub igal päeval avaldisega:

$A - C + D$,

kus:

A on ülekandesüsteemihalduri tehniline võimsus iga standardvõimsustoote kohta;

C on varem müüdud tehniline võimsus, mida on vastavalt kehtivale ülekoormuse juhtimise korrale kohandatud uuesti pakutava võimsusega;

D on võimalik täiendav võimsus sellise päeva kohta.

8. Pakkumisvoorust avanemisel teatavad ülekandesüsteemihaldurid võrgukasutajatele eeloleval jooksva järgmise päeva võimsuse enampakkumisel pakutava võimsuse.

9. Enampakkumise jaotamistulemused avaldatakse üheaegselt kõigile vastaval enampakkumisel osalevatele individuaalsetele võrgukasutajatele mitte hiljem kui 30 minutit pärast pakkumisvooru sulgemist.
10. Enampakkumise tulemuste koguteave tehakse turul teatavaks.

Artikkel 15

Päevasisese võimsuse enampakkumised

1. Võimsuse kättesaadavaks tegemisel tuleb korraldada päevasisese võimsuse enampakkumine igas tunnis asjakohase gaasipäeva jooksul, kasutades ühtse hinna enampakkumise algoritmi kooskõlas artikliga 18.
2. Esimene pakkumisvoor avatakse esimesel täistunnil pärast järgmise päeva viimase enampakkumise tulemuste (sh katkestatava võimsuse kohta, kui seda pakutakse) avaldamist kooskõlas artikliga 14. Esimene pakkumisvoor suletakse kell 1.30 UTC (talveaeg) või kell 00.30 (suveaeg) enne asjaomast gaasipäeva. Edukate pakkumiste jaotamine algab kell 5.00 UTC (talveaeg) või 4.00 UTC (suveaeg) asjaomasel gaasipäeval.
3. Viimane pakkumisvoor lõpeb kell 00.30 UTC (talveaeg) või kell 23.30 UTC (suveaeg) asjaomasel gaasipäeval.
4. Võrgukasutajatel on õigus pakkumusi esitada, tagasi võtta või muuta alates iga pakkumisvooru avamisest kuni vastava pakkumisvooru sulgemiseni.
5. Asjaomase gaasipäeva igas tunnis pannakse vastavast tunnist neli tundi hiljem olemas olev võimsus enampakkumisele päevasisese võimsusena.
6. Iga pakkumisvoor algab asjaomase gaasipäeva iga tunni alguses.
7. Iga pakkumisvoor kestab 30 minutit pakkumisvooru avamisest.
8. Päevasisese võimsuse enampakkumisel pakutav võimsus võrdub igas tunnis avaldisega:
 $A - C + D$,
kus:
A on ülekandesüsteemihalduri tehniline võimsus iga standardvõimsustoote kohta;
C on varem müüdud tehniline võimsus, mida on vastavalt kehtivale ülekoormuse juhtimise korrale kohandatud uuesti pakutava võimsusega;
D on võimalik täiendav võimsus.
9. Ülekandesüsteemihaldurid avaldavad pakutava olemasoleva päevasisese kindla võimsuse pärast viimase järgmise päeva enampakkumise lõppemist ning vastavalt artikli 32 lõikes 9 sätestatule.
10. Ülekandesüsteemihaldurid annavad järgmise päeva enampakkumisel pakkumuse teinud võrgukasutajatele võimaluse kanda ebaõnnestunud pakkumused automaatselt üle järgmisele päevasisesele enampakkumisele.
11. Võimsus jaotatakse 30 minuti jooksul pärast pakkumisvooru lõppemist, eeldusel, et pakkumused kiidetakse heaks ja ülekandesüsteemihaldur korraldab jaotamismenetluse.
12. Enampakkumise tulemused avaldatakse kõigile võrgukasutajatele üheaegselt.
13. Enampakkumise tulemuste koguteave avaldatakse vähemalt iga päeva lõpus.

Artikkel 16

Enampakkumise algoritmid

1. Kui enampakkumisel pakutakse mitut standardvõimsustoodet, kohaldatakse vastavat jaotamisalgoritmi eraldi iga standardvõimsustoote suhtes selle jaotamisel. Pakkumusi erinevatele standardvõimsustoodetele käsitletakse üksteisest sõltumatult enampakkumise algoritmi kohaldamisel.

2. Jooksva iga-aastase aasta-, kvartali- ja kuuvõimsuse enampakkumise korral kohaldatakse pikeneva lõpuga enampakkumise algoritmi mitme pakkumisvooruga vastavalt artiklis 17 sätestatule.
3. Jooksvate järgmise päeva võimsuse enampakkumiste ja päevasise võimsuse enampakkumiste korral kohaldatakse ühtse hinna enampakkumise algoritmi ühe pakkumisvooruga vastavalt artiklile 18.

Artikkel 17

Pikeneva lõpuga enampakkumise algoritm

1. Pikeneva lõpuga enampakkumised võimaldavad võrgukasutajatel esitada võimsuse pakkumuse, arvestades järgnevates pakkumisvoorudes tõusva hinnaga ning alustades baashinnast P_0 .
2. Esimene pakkumisvoor, millega seotud hind võrdub baashinnaga P_0 , kestab kolm tundi. Järgmised pakkumisvoorud kestavad ühe tunni. Pakkumisvoorude vahe on üks tund.
3. Pakkumuses esitatakse järgmine teave:
 - a) pakkumuse teinud võrgukasutaja;
 - b) asjaomane ühenduspunkt ja voolusuund;
 - c) standardvõimsustooide, mille võimsust taotletakse;
 - d) vastava standardvõimsustooide võimsus hinnasammu kohta;
 - e) lisandvõimsuse pakkumise korral asjaomane pakkumusmäär.
4. Pakkumus loetakse kehtivaks, kui selle on esitanud võrgukasutaja ja see vastab kõikidele käesoleva artikli sätetele.
5. Enampakkumisel osalemiseks peab võrgukasutaja esimeses pakkumisvoorus esitama pakkumuse võimsusele.
6. Ülekandesüsteemihaldurid võimaldavad võrgukasutajatel teha pakkumusi automaatselt igal hinnasammul.
7. Kui asjaomane pakkumisvoor lõpeb, ei lubata kehtivaid pakkumusi enam muuta ega tagasi võtta. Kõik kehtivad pakkumused muutuvad võrgukasutaja siduvaks kohustuseks reserveerida soovitud võimsust väljakuulutatud hinnaga, eeldusel, et enampakkumishind vastab asjaomases pakkumisvoorus väljakuulutatud hinnale.
8. Iga võrgukasutaja mis tahes pakkumisvoorus tehtud pakkumus võimsusele peab olema võrdne konkreetsel enampakkumisel pakutava võimsusega või sellest väiksem. Iga võrgukasutaja tehtav pakkumus teatava hinna juures peab olema võrdne sama võrgukasutaja poolt eelmises pakkumisvoorus võimsusele tehtud pakkumusega või sellest väiksem, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse lõiget 16.
9. Pakkumisvooru jooksul võib vabalt pakkumusi teha, muuta ja tagasi võtta, eeldusel, et kõik pakkumused on kooskõlas lõikega 8. Kehtivad pakkumused jäävad kehtima seni, kuni neid muudetakse või need tagasi võetakse.
10. Suur ja väike hinnasamm määratakse kindlaks iga ühenduspunkti ja standardvõimsustooide kohta ning avaldatakse enne asjakohast enampakkumist. Väike hinnasamm määratakse nii, et suurenemine täisarvu väikeste hinnasammude võrra oleks võrdne suurenemisega suure hinnasammu võrra.
11. Suure hinnasammu kindlaksmääramise eesmärk on võimaluse korral lühendada enampakkumismenetluse kestust. Väikese hinnasammu kindlaksmääramise eesmärk on võimaluse korral vähendada müümata võimsuse taset juhul, kui enampakkumine sulgub baashinnast kõrgema hinnaga.
12. Kui kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on esimese pakkumisvooru lõpus pakutavast võimsusest väiksem või sellega võrdne, enampakkumine lõpetatakse.
13. Kui kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on esimese või järgneva pakkumisvooru lõpus pakutavast võimsusest suurem, avatakse järgmine pakkumisvoor hinnaga, milleks on eelmise pakkumisvooru hind, millele lisandub suur hinnasamm.

14. Kui kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on teise pakkumisvooru või järgneva pakkumisvooru lõpus pakutava võimsusega võrdne, enampakkumine lõpetatakse.
15. Kui leiab aset esimese korra alamüük, alandatakse hinda ja avatakse järgmine pakkumisvoor. Järgmise pakkumisvoorus on hinnaks esimese korra alamüügile eelnenud pakkumisvoorus kohaldatud hind, millele lisandub väike hinnasamm. Seejärel avatakse järgmised pakkumisvoorud, kus hinda tõstetakse väikese hinnasammu võrra seni, kuni kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on pakutavast võimsusest väiksem või sellega võrdne, misjärel enampakkumine lõpetatakse.
16. Iga võrgukasutaja pakkumus võimsusele peab kõikides pakkumisvoorudes, kus kohaldatakse väikest hinnasammu, olema võrdne sama võrgukasutaja poolt esimese korra alamüügile eelnenud pakkumisvoorus võimsusele tehtud pakkumusega või sellest väiksem. Iga võrgukasutaja pakkumus võimsusele teatava väikese hinnasammu korral peab olema võrdne võrgukasutaja poolt eelmises väikese hinnasammuga pakkumisvoorus võimsusele tehtud pakkumusega või sellest väiksem. Iga võrgukasutaja pakkumus võimsusele kõikides pakkumisvoorudes, kus kohaldatakse väikest hinnasammu, peab olema võrdne võrgukasutaja poolt selles pakkumisvoorus, kus esimese korra alamüük aset leidis, võimsusele tehtud pakkumusega või sellest suurem.
17. Kui kõikide võrgukasutajate kogunõudlus on suurem võimsusest, mida pakutakse pakkumisvoorus, kus hind on võrdne esimese korra alamüügi põhjustanud hinnaga, millest on lahutatud üks väike hinnasamm, enampakkumine lõpetatakse. Enampakkumishind on hind, mis põhjustas esimese korra alamüügi, ning edukad pakkumused on need, mis esitati esialgses pakkumisvoorus, kus esimese korra alamüük esines.
18. Pärast iga pakkumisvooru avaldatakse kõikide võrgukasutajate kogunõudlus vastaval enampakkumisel koondvormis, niipea kui see on mõistlikult võimalik.
19. Hind, mis on välja kuulutatud enampakkumise viimase pakkumisvooru jaoks, mil enampakkumine lõpetatakse, loetakse konkreetse enampakkumise hinnaks, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse lõiget 17.
20. Kõikidele võrgukasutajatele, kes on enampakkumishinnaga teinud kehtivaid pakkumusi võimsusele, jaotatakse võimsus vastavalt nende poolt võimsusele enampakkumishinnaga tehtud pakkumustele. Lisandvõimsuse pakkumise korral jaotatakse see tasuvusanalüüsi tulemuse alusel kooskõlas artikliga 22. Võitnud võrgukasutajad maksavad konkreetse enampakkumishinna, mis võib olla fikseeritud või muutuv, nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/460 artiklis 24, ning mis tahes muud võimalikud tasud, mida kohaldatakse ajal, mil neile jaotatud võimsust on võimalik kasutada.
21. Pärast iga lõppenud enampakkumist avaldatakse enampakkumise lõplikud tulemused, sh kogu jaotatud võimsus ja enampakkumishind. Võitnud võrgukasutajaid teavitatakse neile jaotatavast võimsusest; üksikasjalik teave edastatakse vaid asjaosalistele. Lisandvõimsuse jaotamise korral kohaldatakse käesolevat lõiget üksnes sellise pakkumusmäära enampakkumistulemuste suhtes, millel pakutud võimsus oli suurim, mis artikli 22 lõike 3 kohase tasuvusanalüüsi järgi andis positiivse tulemuse.
22. Kui pikeneva lõpuga enampakkumine ei ole lõppenud ajaks, mil algab (vastavalt enampakkumiskalendrile) järgmine sama ajavahemikku hõlmava võimsuse enampakkumine, siis esimene enampakkumine lõpeb ja võimsust ei jaotata. Võimsust pakutakse järgmisel asjakohasel enampakkumisel.

Artikkel 18

Ühtse hinna enampakkumise algoritm

1. Ühtse hinna enampakkumisel on üks pakkumisvoor, milles võrgukasutajad esitavad pakkumuse nii hinnale kui ka kogusele.
2. Konkreetse enampakkumise vooru käigus võivad võrgukasutajad esitada kuni kümme pakkumust. Iga pakkumust käsitletakse teistest pakkumustest sõltumatult. Pärast pakkumisvooru lõppemist ei saa ülejäänud pakkumusi muuta ega tagasi võtta.
3. Pakkumuses esitatakse järgmine teave:
 - a) pakkumuse teinud võrgukasutaja;
 - b) asjaomane ühenduspunkt ja voolusuund;

- c) standardvõimsustooide, mille võimsust taotletakse;
- d) võimsus, millele vastavat standardvõimsustoodet taotletakse ja mis peab olema kas sama suur kui konkreetsel enampakkumisel pakutav võimsus või sellest väiksem;
- e) vastava standardvõimsustooide jaoks vähim võimsus, mille jaotamisega võrgukasutaja on nõus vastavalt asjaomasele algoritmile juhul, kui võrgukasutajale ei jaotata punkti d kohaselt taotletud võimsust;
- f) pakutud hinnad, mis ei ole väiksemad asjaomase standardvõimsustooide suhtes kohaldatavast baashinnast ning mida võrgukasutaja on nõus maksma taotletava võimsuse eest. Baashinnast väiksema hinnaga pakkumusi vastu ei võeta.
4. Ülekandesüsteemihaldur järjestab kõik konkreetse standardvõimsustooidega seotud pakkumused vastavalt pakutud hinnale, paigutades esikohale kõrgeima hinnaga pakkumuse.
5. Kõik ülejäänud pakkumisvooru lõppemisajal kehtivad pakkumused loetakse siduvaks neile võrgukasutajatele, kellele jaotatakse vähemalt vähimvõimsus lõike 3 punkti e kohaselt taotletud võimsusest.
6. Vastavalt lõike 4 kohaselt koostatud pakkumuste pingereale ning kooskõlas lõigetega 7–10 jaotatakse pakkumustele võimsust nende koha järgi hinnapõhises pingereas. Kõik pakkumused, millele võimsust jaotatakse, loetakse edukaks. Pärast võimsuse jaotamist vähendatakse allesjäänud jaotamata võimsust vastaval määral.
7. Kui pärast lõike 6 kohaldamist ja lõikest 9 tulenevalt ületab võrgukasutaja esitatud võimsuse pakkumus allesjäänud jaotamata võimsust (pärast võimsuse jaotamist võrgukasutajatele, kes tegid kõrgemad pakkumused), jaotatakse sellele võrgukasutajale allesjäänud jaotamata võimsusega võrdne võimsus.
8. Kui pärast lõike 7 kohaldamist ja lõikest 9 tulenevalt on kahel või enamal pakkumusel ühesugune hind ja selliste pakkumustega taotletakse kokku asjakohast allesjäänud võimsust määral, mis ületab allesjäänud jaotamata võimsuse, jaotatakse allesjäänud jaotamata võimsus võrdeliselt igas sellises pakkumuses taotletud võimsusega.
9. Kui vastavalt lõigetele 6, 7 või 8 on pakkumisel jaotatav kogus väiksem vähimvõimsusest vastavalt lõike 3 punktile e, loetakse pakkumine ebaõnnestunuks ning võimsus jaotatakse korrigeeritud alusel ülejäänud võrdsete pakutud hindadega pakkumuste vahel lõike 8 alusel või jaotatakse võimsus hinna järgi järgmisele pakkumusele kooskõlas lõikega 6.
10. Kui vastavalt lõigetele 6, 7, 8 või 9 mingil pakkumusel jaotatav allesjäänud võimsus on võrdne nulliga, siis ülejäänud pakkumustele rohkem võimsust ei jaotata. Need pakkumused loetakse ebaõnnestunuks.
11. Enampakkumishind määratletakse kui madalaima eduka pakkumuse hind, kui nõudlus ületab pakkumise baashinna juures. Kõikidel muudel juhtudel on enampakkumishind võrdne baashinnaga. Võitnud võrgukasutajad maksavad konkreetse enampakkumishinna, mis võib olla kindlaksmääratud või muutuv, nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/460 artiklis 24, ning mis tahes muud võimalikud tasud, mida kohaldatakse ajal, mil neile jaotatud võimsust on võimalik kasutada.

IV PEATÜKK

VÕIMSUSE ÜHENDAMINE ÜHENDUSPUNKTIDES

Artikkel 19

Ühendvõimsustooted

Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid pakuvad ühiselt ühendvõimsustooteid vastavalt järgmistele põhimõtetele:

- 1) kogu kindlat võimsust mõlemal pool ühenduspunkti pakutakse ühendvõimsusena, kui mõlemal pool ühenduspunkti on olemas kindlat võimsust või lisandvõimsust;

- 2) ülekandesüsteemihaldurid pakuvad võimsust asjakohase standardvõimsustoote jaoks reserveerimiskeskonnas kooskõlas artikliga 37 ja kooskõlas kohaldatava jaotamismenetlusega, nagu on sätestatud III peatükis;
- 3) ühenduspunktis ülekandesüsteemihaldurite pakutav ühendvõimsus reserveeritakse ühe jaotamismenetlusega;
- 4) võrgukasutajad järgivad asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite ülekandelepingu(te) kehtivaid tingimusi alates sellekohase lepingu sõlmimisest;
- 5) kui mingis ajavahemikus on ühel pool ühenduspunkti rohkem kindlat võimsust kui teisel pool, võib ülekandesüsteemihaldur, kellel on kõige rohkem kindlat võimsust, pakkuda võrgukasutajatele lisavõimsust eraldatud tootena kooskõlas enampakkumiskalendriga ja järgmiste eeskirjadega:
 - a) kui teisel pool ühenduspunkti on eraldatud võimsust käsitlev ülekandeleping, võib võimsust pakkuda eraldatuna ulatuses, mis ei ületa teisel pool kehtiva ülekandelepingu kohast võimsust ja kestust;
 - b) kui selline lisavõimsus ei kuulu lõike 5 punkti a kohaldamisalasse, võib seda pakkuda maksimaalselt üheks aastaks;
- 6) kogu lõike 5 kohaselt jaotatud eraldatud võimsust võib sellisena kasutada ja registreerida. Sellega võib kaubelda ka järelturul;
- 7) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid peavad kehtestama ühise registreerimismenetluse eraldatud võimsuse jaoks, luues võrgukasutajatele vahendid ühendvõimsuse voogude registreerimiseks ühe registreerimisega;
- 8) ühendvõimsuse pakkumise kohustusi kohaldatakse asjakohases ulatuses ka võimsuse järelturgude suhtes. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib algselt ühendvõimsusena jaotatud võimsust järelturul edasi müüa vaid ühendvõimsusena;
- 9) kui kaks või rohkem ühenduspunkti ühendavad sama kaht kõrvuti asuvat sisend-väljundüsteemi, pakuvad asjaomased kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid nendes ühenduspunktides olemasolevaid võimsusi ühes virtuaalses ühenduspunktis. Kui kaasatud on rohkem kui kaks ülekandesüsteemihaldurit, kuna võimsust ühes või mõlemas sisend-väljundüsteemis turustab rohkem kui üks ülekandesüsteemihaldur, peab virtuaalne ühenduspunkt hõlmama kõiki neid ülekandesüsteemihaldureid võimalikult suures ulatuses. Kõikidel juhtudel luuakse virtuaalne ühenduspunkt vaid juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) tehniline koguvõimsus virtuaalsetes ühenduspunktides on võrdne tehnilise koguvõimsusega igas virtuaalseid ühenduspunkte toetavas ühenduspunktis või sellest suurem;
 - b) see aitab kaasa süsteemi ökonoomsele ja tõhusale kasutamisele, sealhulgas määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 16 sätestatud eeskirjade rakendamisele.

Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid alustavad vajalikke analüüse ning loovad toimivad virtuaalsed ühenduspunktid hiljemalt 1. novembriks 2018.

Artikkel 20

Ühendvõimsustoodete alaste põhitingimuste ühtlustamine

1. Enne 6. jaanuari 2018 kehtestab Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik pärast sidusrühmadega konsulteerimist ülekandesüsteemihaldurite ülekandelepingu(te) tingimused ühendvõimsustoodete jaoks. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik analüüsib olemasolevaid ülekandelepinguid, selgitab põhitingimuste vahelised erinevused ja liigitab need ning avaldab oma järeldused aruandes.

2. Lähtudes lõikes 1 osutatud aruandest, töötab Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik pärast sidusrühmadega konsulteerimist kuue kuu jooksul pärast aruande avaldamist välja ja avaldab ühtsete tingimuste näidise, mis hõlmab kõiki ühendvõimsustoodete pakkumisega seotud lepingutingimusi, mis ei sõltu liikmesriikide õigusaktide ega kohtupraktika põhimõttelistest erinevustest.
3. Koostööamet, võttes nõuetekohaselt arvesse riiklike reguleerivate asutuste arvamusi, esitab arvamuse ühiste põhitingimuste näidise kohta kolme kuu jooksul. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik avaldab koostööameti arvamust arvesse võttes lõpliku ühtsete põhitingimuste näidise oma veebilehel hiljemalt kolme kuu jooksul pärast koostööameti arvamuse kättesaamist.
4. Pärast ühtsete põhitingimuste lõpliku näidise avaldamist, kui riiklik reguleeriv asutus on näidise heaks kiitnud, võivad ülekandesüsteemihaldurid kohaldada näidises esitatud tingimusi ühendvõimsustoodetega seotud uute lepingute suhtes.

Artikkel 21

Võimsuse ühendamise kehtivate ülekandelepingute korral

1. Võrgukasutajad, kes on eraldatud võimsust käsitlevate ülekandelepingute osalised asjaomastes ühenduspunktides, püüavad vastavalt artikli 19 sätetele sõlmida võimsuse ühendamise lepingu (edaspidi „ühendamistoiming“). Kõnealused võrgukasutajad ja ülekandesüsteemihaldurid esitavad aruanded asjaomastele riiklikele reguleerivatele asutustele kõikide ühendamistoimingute kohta, mille on teinud kõik kehtivate ülekandelepingute osalised.
2. Ülekandesüsteemihaldurid, kes on kehtivate ülekandelepingute osalised, võivad igal ajal osaleda ühendamistoiminguga seotud aruteludel, kui nad saavad kutse kehtivate ülekandelepingute osalistest võrgukasutajatelt.
3. Alates 1. jaanuarist 2018 pakuvad ülekandesüsteemihaldurid võrgukasutajatele, kellel on sobitamata eraldatud võimsus ühel pool ühenduspunkti, võimsuse tasuta vahetamise teenust. Sellist võimsuse vahetamise teenust pakutakse aasta, kvartali ja kuu kindla ühendvõimsuse toodete jaoks selles ühenduspunktis, milles võrgukasutaja on neid pidanud hankima seetõttu, et teisel pool ühenduspunkti asuva piirkonna ülekandesüsteemihalduri eraldatud võimsuse pakkumine oli ebapiisav. Seda teenust pakutakse mittediskrimineerivalt ja nii, et võrgukasutajad ei peaks maksma lisatasu selle võimsuse eest, mis on juba nende käsutuses. Tasu selle lepingulise ühendvõimsuse eest, mis on võrgukasutajate käsutuses sobitamata eraldatud võimsusena, piirdub võimaliku enampakkumistasuga. Selline teenus põhineb teisendamismudelil, mida praegu töötab välja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik ja mis peab olema kasutamiseks valmis hiljemalt 1. oktoobriks 2017 pärast sidusrühmadega ja koostööametiga konsulteerimist. Rakendamist võivad hõlbustada artiklis 37 osutatud reserveerimiskeskonnad. Teenuse kasutamise kohta esitatakse igal aastal aruanne asjaomastele riiklikele reguleerivatele asutustele.
4. Kui asjaomased võrgukasutajad on ühendamistoimingus kokku leppinud, teavitavad osalised ühenduspunktiga seotud ülekandesüsteemihaldureid sellisest kavetatud ühendamistoimingust ilma põhjendamatu viivitusega ja korraldatakse asjakohase võimsuse ülekanne. Igal juhul tehakse ühendamistoiminguid kehtivate ülekandelepingute kohaldatavate tingimuste alusel. Kui ühendamistoiming on lõpetatud, käsitatakse asjakohast võimsust ühendvõimsusena.
5. Mingil juhul ei tohi kehtivate lepingute muutmise tulemusena ühendatud võimsusega seotud ühendamistoimingu kestus ületada esialgsete ülekandelepingute kestust.
6. Kogu võimsus ühendatakse esimesel võimalusel. Eraldatud võimsuse suhtes kehtivaid ülekandelepinguid ei saa uuendada, pikendada ega muuta pärast kehtivuse lõppemist. Selline võimsus muutub olemasolevaks võimsuseks alates ülekandelepingute kehtivuse lõppemisest.

V PEATÜKK

VÕIMSUSE LISAMISE MENETLUS

Artikkel 22

Tasuvusanalüüs

1. Käesolevas artiklis sätestatud tasuvusanalüüsi teeb (teevad) ülekandesüsteemihaldur(id) või riiklik reguleeriv asutus, nagu on kindlaks määranud riiklik reguleeriv asutus, võimsuse lisamise iga hanke pakkumusmäära kohta pärast seda, kui asjaomased ülekandesüsteemihaldurid on saanud võrgukasutajatelt siduvad kohustused lepingulise võimsuse kohta, ning see analüüs sisaldab järgmisi näitajaid:

- a) võrgukasutajate lepingulise võimsuse siduvate kohustuste nüüdisväärtus, mis arvutatakse järgmiste näitajate diskonteeritud summamana:
 - i) vastavate hinnanguliste lähtehindade ja võimaliku enampakkumistasu ja võimaliku kohustusliku miinimumtasu summa, mis korrutatakse lepingulise lisandvõimsusega;
 - ii) võimaliku enampakkumistasu ja võimaliku kohustusliku miinimumtasu summa, mis korrutatakse olemasoleva lepingulise võimsusega, mille kohta on leping sõlmitud koos lisandvõimsusega;
- b) ülekandesüsteemihalduri lubatud või sihttulu hinnangulise suurenemise nüüdisväärtus, mis tuleneb lisandvõimsusest, mis sisaldub vastavas pakkumusmääras, nagu selle on heaks kiitnud asjaomane riiklik reguleeriv asutus kooskõlas artikli 28 lõikega 2;
- c) f-kordaja.

2. Tasuvusanalüüsi tulemus on:

- a) positiivne, kui lõike 1 punktis a sätestatud näitaja on vähemalt sama suur kui lõike 1 punktis b sätestatud näitaja, mis on korrutatud f-kordajaga;
- b) negatiivne, kui lõike 1 punktis a sätestatud näitaja on väiksem kui lõike 1 punktis b sätestatud näitaja, mis on korrutatud f-kordajaga.

3. Võimsuse lisamise hanget alustatakse siis, kui tasuvusanalüüsi tulemus on positiivne mõlemal pool ühenduspunkti vähemalt ühe sellise pakkumusmäära korral, mis sisaldab lisandvõimsust. Kui tasuvusanalüüsi positiivne tulemus saadakse rohkem kui ühe pakkumusmäära puhul, kasutatakse võimsuse lisamise hanget sellise suurima võimsusega pakkumusmäära puhul, mis annab positiivset tulemust. Kui ühegi pakkumusmäära korral ei saada positiivset tulemust, lõpetatakse selline lisandvõimsuse pakkumise menetlus.

Artikkel 23

f-kordaja

1. Artiklis 22 osutatud tasuvusanalüüsi tegemisel kehtestab riiklik reguleeriv asutus konkreetse pakkumusmäära f-kordaja, võttes arvesse järgmist:

- a) osa tehnilisest võimsusest, mis pannakse kõrvale vastavalt artikli 8 lõigetele 8 ja 9;
- b) võimsuse lisamise hanke positiivne välismõju turul või ülekandesüsteemis või mõlemas;
- c) võrgukasutajate poolt lepingulise võimsuse alal võetud siduvate kohustuste kestus võrreldes vara majandusliku kasutatavuse kestusega;
- d) võimsuse lisamise hankes määratud võimsuse nõudluse eeldatav kestus pärast tasuvusanalüüsis vaadeldud ajavahemikku.

2. Kui tasuvusanalüüsi tulemus on positiivne, kajastatakse lisandvõimsusega seotud investeerimiskulusid lubatud või sihttulu kasvus kooskõlas liikmesriigis kohaldatavate normidega.

*Artikkel 24***Ühendamine ühtseks tasuvusanalüüsiks**

1. Et hõlbustada ühendvõimsustoodete pakkumist, koondatakse asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite teatavale pakkumusmäärale vastavate üksikute tasuvusanalüüsides näitajad ühtsesse tasuvusanalüüsi.
2. Ühtne tasuvusanalüüs sisaldab järgmisi näitajaid:
 - a) võrgukasutajate ühendvõimsustoodete lepingutega seoses võetud siduvate kohustuste nüüdisväärtus, mis on asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite artikli 22 lõike 1 punkti a kohaste väärtuste summa;
 - b) asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite vastava pakkumusmäärade lisandvõimsusega seotud lubatud tulu või sihttulu hinnangulise kasvu üksikute nüüdisväärtuste summa;
 - c) f-kordaja, mis näitab, milline osa punktis b sätestatud näitajast tuleb katta punktis a sätestatud näitajaga ja mis võimaldab kõigil asjaomastel ülekandesüsteemihalduritel eraldi katta oma eelnevalt kindlaksmääratud asjaomased osad.
3. Ühtse tasuvusanalüüsi tulemus on positiivne, kui taotluse aluseks olevate tasuvusanalüüsides tulemused on positiivsed, nagu on sätestatud artikli 22 lõike 2 punktis a, võttes arvesse võimalikku tulude ümberjaotamist kooskõlas lõigetega 4 ja 5. Muudel juhtudel on tasuvusanalüüsi tulemus negatiivne.
4. Kui tulude ümberjaotamise tõttu võiks alaneda ühtse tasuvusanalüüsi positiivse tulemuse saamiseks vajalik võrgukasutajate lepingulise võimsuse alaste siduvate kohustuste tase, võivad ülekandesüsteemihaldurid esitada asjaomastele riiklikele reguleerivatele asutustele kooskõlastatud heakskiidu saamiseks lisandvõimsusest tuleneva tulu ümberjaotamise mehhanismid.
5. Tulude ümberjaotamine võib toimuda:
 - a) üksiku tasuvusanalüüsi näitajate lisamisel ühtsesse tasuvusanalüüsi;
 - b) ühtse tasuvusanalüüsi negatiivse tulemuse korral, kui võrgukasutajate lepingulise võimsuse alase siduva kohustuse tase ületab miinimumtaset, mis on vajalik selleks, et katta vähemalt ühe asjaomase ülekandesüsteemihalduri lubatud või sihttulu kasvu üksikut nüüdisväärtust.

*Artikkel 25***Tasuvusanalüüsiga seotud avalikustamisnõuded**

1. Ülekandesüsteemihaldur(id) esitab (esitavad) asjaomas(t)ele riikliku(te)le reguleeriva(te)le asutus(t)ele heakskiitmiseks konkreetse võimsuse lisamise hanke iga pakkumusmäärade kohta järgmise teabe:
 - a) lisandvõimsuse esialgse pakkumise ajavahemiku hinnangulised lätehinnad, mida kasutatakse kas artikli 22 lõike 1 punktis a või artikli 24 lõike 2 punktis a sätestatud näitaja arvutamisel vastavalt kas üksiku või ühtse tasuvusanalüüsi tegemisel;
 - b) artikli 22 lõike 1 punktides b ja c või artikli 24 lõike 2 punktides b ja c sätestatud näitajad vastavalt kas üksiku või ühtse tasuvusanalüüsi tegemisel;
 - c) vajaduse korral kohaldatav kohustusliku miinimumtasu vahemik, nagu on osutatud määruse (EL) 2017/460 artikli 33 lõikes 4, iga pakkumusmäärade ja ühenduspunkti kohta esimesel enampakkumisel ja võimalikel järgmistel enampakkumistel, kus pakutakse lisandvõimsust vastavalt määruse (EL) 2017/460 artikli 33 lõikele 3.
2. Pärast asjaomas(t)ele riikliku(te)le reguleeriva(te)le asutus(t)ele heakskiitu avaldab (avaldavad) ülekandesüsteemihaldur(id) lõikes 1 sätestatud teabe vastavalt artikli 28 lõikele 3.

*Artikkel 26***Turunõudluse hindamine**

1. Vahetult pärast iga-aastase aastavõimsuse enampakkumise algust vähemalt igal paarituurvalisel aastal teevad ülekandesüsteemihaldurid oma ühistes ühenduspunktides koostööd lisandvõimsuse turunõudluse hindamiseks ja võimsuse lisamise hankeid käsitlevate tehniliste uuringute tegemiseks. Esimest korda hinnatakse nõudlust 2017. aastal alates käesoleva määruse jõustumisest.

2. Hiljemalt kaheksa nädalat pärast iga-aastase aastavõimsuse enampakkumise algust vähemalt igal paarituurvulisel aastal esitavad asjaomased ülekandesüsteemihaldurid kummalgi pool sisend-väljundsüsteemi piiri ühise turunõudluse aruande, millest kumbki hõlmab kõiki ühenduspunkte vähemalt ühel pool sisend-väljundsüsteemi piiri. Turuhindamis-aruandes hinnatakse kõikide võrgukasutajate prognoositavat lisandvõimsuse nõudlust vastavalt lõikele 8 ja teatatakse, kas võimsuse lisamise hanget on alustatud.
3. Turunõudluse hindamise aruanne avaldatakse ühes või mitmes liikmesriigi ametlikus keeles ja vastavalt võimalusele inglise keeles asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite veebisaitidel hiljemalt 16 nädalat pärast iga-aastast aastavõimsuse enampakkumise algust vähemalt igal paarituurvulisel aastal.
4. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik kooskõlastab ja abistab nõudluse hindamise aruannete koostamist, muu hulgas annab standardvormid ja avaldab aruanded Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustiku veebisaidil.
5. Kui võrgukasutajad on teatanud lisandvõimsuse vajadusest hiljemalt kaheksa nädalat pärast iga-aastase enampakkumise algust paarisarvulisel aastal, võivad asjaomased ülekandesüsteemihaldurid otsustada hinnata turunõudlust ka paarisarvulisel aastal:
 - a) kui artiklites 26–30 sätestatud menetluse saab lõpule viia enne, kui algab järgmine nõudluse hindamise tsüklil, millele on osutatud lõikes 1, ja
 - b) kui järgitakse enampakkumiskalendrit.
6. Ülekandesüsteemihaldurid peavad tehtavas nõudluse hindamises käsitlema mittesiduvaid taotlusi, mis on esitatud hiljemalt kaheksa nädalat pärast iga-aastase enampakkumise algust.
7. Ülekandesüsteemihaldurid võivad käsitleda mittesiduvaid taotlusi, mis on esitatud pärast lõikes 6 sätestatud tähtaega, kas käsil olevas või järgmises nõudluse hindamises.
8. Mittesiduvad taotlused, millele on osutatud lõigetes 6 ja 7, sisaldavad vähemalt järgmist teavet:
 - a) vähemalt kaks kõrvuti asuvat sisend-väljundsüsteemi, mille vahel on lisandvõimsuse vajadus kas ühel või mõlemal pool ühenduspunkti, ja nõutud suund;
 - b) gaasiaasta(d), mille kohta on esitatud lisandvõimsuse taotlus;
 - c) vastavate sisend-väljundsüsteemide vahel taotletav võimsus;
 - d) mittesiduvad taotlused, mis on esitatud või esitatakse teistele ülekandesüsteemihalduritele, kui sellised andmed on omavahel seotud, näiteks võimsuse vajadus mitme omavahel seotud ühenduspunkti juures.
9. Võrgukasutajad teatavad, kas nende taotlus on seotud mingite tingimustega seoses lõike 8 punktidega a–d.
10. Ülekandesüsteemihaldurid vastavad mittesiduvatele taotlustele 16 nädala jooksul pärast iga-aastase enampakkumise algust või 8 nädala jooksul alates taotluse saamisest kooskõlas lõikega 7. Vastuses käsitletakse vähemalt järgmist:
 - a) kas ülekandesüsteemihaldur käsitleb esitatud taotlust käimasolevas menetluses või
 - b) kui on tegemist lõikes 7 osutatud taotlusega, kas see on piisav võimsuse lisamise menetluse alustamiseks vastavalt lõikele 5, või
 - c) millises turunõudluse hindamise aruandes esitatud taotlust käsitletakse lõike 3 kohaselt, kui seda ei saa käsitleda vastavalt punktidele a või b, mis peab olema põhjendatud.
11. Ülekandesüsteemihaldur võib küsida tasu mittesiduvatest taotlustest teatamisest tuleneva tegevuse jaoks. Sellised tasud kajastavad halduskulu seoses mittesiduvast taotlustest teatamisega, need peab heaks kiitma asjaomane riiklik reguleeriv asutus ja need avaldatakse ülekandesüsteemihalduri veebisaidil. Sellised tasud hüvitatakse asjaomasele võrgukasutajale, kui vähemalt ühe lisandvõimsust sisaldava pakkumismäära korral annab tasuvusanalüüs vastavas ühenduspunktis positiivse tulemuse.

12. Turunõudluse hindamise aruandes võetakse arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:
- kas ELi hõlmavas kümneaastases võrguarenduskavas on kindlaks määratud füüsilise võimsuse puudujääk, mille puhul teatud piirkonnas ei piisa tarnetest mõistliku stsenaariumi kohase tipptarbimise rahuldamiseks, ning lisandvõimsuse pakkumine ühenduspunktis võiks selle puudujäägi katta, või kas liikmesriigi võrguarenduskavas on kindlaks määratud konkreetne kestliku füüsilise ülekande nõue;
 - kas iga-aastasel aastavõimsuse enampakkumisel võib mitte olla saadaval kahte kõrvuti asetsevat sisend-väljundsüsteemi ühendavat aastast standardvõimsustoodet selleks aastaks, mil saaks lisandvõimsust pakkuda esimest korda, ning järgmiseks kolmeks aastaks, kui kogu võimsus on lepingutega seotud;
 - kas võrgukasutajad on esitanud mittesiduvaid lisandvõimsuse taotlusi kestlikuks arvuks aastateks ja kas kõik muud majanduslikult tõhusad olemasoleva võimsuse kättesaadavuse maksimeerimise vahendid on ammendatud.
13. Nõudluse hindamise aruanne sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:
- otsus, kas algatada võimsuse lisamise hange;
 - mittesiduvate taotluste koondandmed, mis on saadud hiljemalt kaheksa nädalat pärast iga-aastase aastavõimsuse enampakkumise algust aastal, mil avaldatakse vastav nõudluse hindamise aruanne;
 - mittesiduvate taotluste koondandmed, mis on esitatud pärast lõikes 6 osutatud tähtaega eelmises võimsuse lisamise menetluses, kui neid taotluste andmeid ei ole võetud arvesse eelmises nõudluse hindamises;
 - lõike 7 kohaselt esitatud mittesiduvate taotluste koondandmed, kui ülekandesüsteemihaldurid on otsustanud neid käsitleda käsil olevas turunõudluse hindamises;
 - hinnang eeldatavasti vajatava lisandvõimsuse, selle suuna ja vajaduse kestuse kohta ühenduspunktides, mis on ühendatud kõikide kõrvuti asetsevate sisend-väljundsüsteemidega või võrkudevaheliste ühendustega;
 - otsus, kas tehakse võimsuse lisamise hangete tehnilised uuringud, ja täpsustus, milliste ühenduspunktide ja millise eeldatava nõudluse kohta;
 - võimsuse lisamise hanke, tehniliste uuringute ja artikli 27 lõikes 3 osutatud konsulteerimise ajakava;
 - otsus selle kohta, millised tasud kehtestatakse kooskõlas lõikega 10;
 - lõike 9 kohaste tingimuslike taotluste liigid ja olemasolu korral ka võimsuse koondandmed;
 - andmed selle kohta, kuidas ülekandesüsteemihaldurid kavatsevad kohaldada artikli 11 lõiget 3 seoses selliste aastate arvu piiramisega, mis tehakse kättesaadavaks iga-aastasel enampakkumisel võimsuse lisamise menetluse ajal.
14. Ülekandesüsteemihaldurid ja asjaomased riiklikud reguleerivad asutused avaldavad oma kontaktpunktid algatatud võimsuse lisamise hangete jaoks turunõudluse hindamise aruande avaldamisel ja ajakohastavad seda teavet korrapäraselt kogu hanke jooksul.

Artikkel 27

Kavandamisetaapp

- Järgmisel päeval pärast turunõudluse hindamise aruande avaldamist algab kavandamisetaapp, kui turunõudluse hindamise aruandest ilmneb, et võimsuse lisamise hangete järele on nõudlus.
- Vastavas ühenduspunktis töötavad ülekandesüsteemihaldurid korraldavad võimsuse lisamise hanke tehnilise uuringu, mille alusel kavandatakse võimsuse lisamise hange ja kooskõlastatud pakkumusmäärad tehnilist teostatavust ja turunõudluse hindamise aruandeid arvestades.

3. Hiljemalt 12 nädalat pärast kavandamisetaapi algust korraldavad asjaomased ülekandesüsteemihaldurid ühise avaliku konsulteerimise ühes või mitmes liikmesriigi ametlikus keeles ja vastavalt võimalusele inglise keeles kestusega vähemalt üks kuu ja mitte kauem kui kaks kuud. Asjaomased ülekandesüsteemihaldurid võtavad kõik mõistlikud meetmed piiriülese koordineerimise tagamiseks.

Konsulteerimisel käsitletakse vähemalt järgmist:

- a) võimsuse lisamise hanke kirjeldus, sealhulgas kulude hindamine;
- b) ühendvõimsustoodete pakkumusmäärad ühenduspunktis;
- c) saadud tingimuslike taotluste põhjal, kui see on asjakohane, ülekandesüsteemihaldurite pakutud alternatiivne võimsuse jaotamise mehhanism, sealhulgas selle põhjendus;
- d) võimsuse lisamise hanke esialgne ajakava;
- e) üldeeskirjad ja -tingimused, mille võrgukasutajad peavad heaks kiitma, et osaleda võimsuse lisamise menetluse siduvas võimsuse jaotamises ja saada juurdepääs võimsusele, sealhulgas võimalikud võrgukasutajatelt nõutavad tagatised ning lepingusätted võimalike võimsuse tarnimise katkestuste ja hilinemiste kohta;
- f) kui võimsuse lisamise hankes järgitakse kindla hinna käsitlust, siis määruse (EL) 2017/460 artikli 24 punktis b kirjeldatud elemendid IND ja RP;
- g) kasutajate võetud kohustuste tase, mida väljendatakse hinnangulise f-kordajana kooskõlas artikliga 23 ja mille asjaomane riiklik reguleeriv asutus esitab pärast ülekandesüsteemihalduritega konsulteerimist ettepanekuna ja seejärel heaks kiidab;
- h) täiendavalt laekunud teated nõudluse kohta kooskõlas artikli 26 lõikega 7;
- i) kas on tõenäoline, et lisandvõimsus pidevalt märkimisväärselt väheneb, kui kasutatakse muud veel amortiseerumata gaasitaristut samas ja kõrval asuvas sisend-väljundüsteemis või samal gaasiülekandeteel.

4. Kooskõlastatud pakkumusmäärade väljatöötamisel teevad ülekandesüsteemihaldurid tihedat koostööd asjaomaste riiklike reguleerivate asutustega ja koordineerivad tegevust piiriülesele, et võimaldada lisandvõimsuse pakkumist ühendvõimsustootena. Hanke ettepanekus ja kooskõlastatud pakkumusmäärades tuleb võtta arvesse lõike 3 kohase konsulteerimise tulemusi.

Artikkel 28

Heakskiitmine ja avaldamine

1. Pärast võimsuse lisamise hanke alaseid konsultatsioone ja kavandamisetaapi lõpetamist vastavalt artiklile 27 esitavad asjaomased ülekandesüsteemihaldurid võimsuse lisamise hanke ettepaneku asjakohastele riiklikele reguleerivatele asutustele kooskõlastatult heakskiitmiseks. Asjaomased ülekandesüsteemihaldurid avaldavad hanke ettepaneku ühes või mitmes liikmesriigi ametlikus keeles ja vastavalt võimalusele inglise keeles ning see peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) kõik pakkumusmäärad, võttes arvesse artikli 27 lõikes 3 ja artiklis 26 sätestatust tulenevaid kõiki eeldatavaid lisandvõimsuse taotlusi asjaomasel ühenduspunktis;
- b) üldeeskirjad ja -tingimused, mille võrgukasutaja peab heaks kiitma, et osaleda võimsuse lisamise menetluse siduvas võimsuse jaotamises ja saada juurdepääs võimsusele, sealhulgas võimalikud võrgukasutajatelt nõutavad tagatised ning lepingusätted võimalike võimsuse tarnimise katkestuste ja hilinemiste kohta;
- c) võimsuse lisamise hanke ajakava, sealhulgas kõik muudatused, mis on tehtud pärast artikli 27 lõikes 3 kirjeldatud konsulteerimist, ning meetmed viivituste ärahoidmiseks ja nende mõju minimeerimiseks;
- d) artikli 22 lõikes 1 osutatud näitajad;

- e) kas pärast lepingulise võimsuse jaotamise alustamist võib tekkida vajadus artikli 30 kohaselt erandkorras pikendada lepingulise võimsuse pakkumist veel viie aasta võrra pärast võimsuse jaotamise maksimumaega, s.o 15 aastat;
- f) vajaduse korral kavandatud alternatiivne jaotusmehhanism, sealhulgas selle põhjendus vastavalt artikli 30 lõikele 2 ning tingimused, mille ülekandesüsteemihaldur on heaks kiitnud siduva etapi jaoks vastavalt artikli 30 lõikele 3;
- g) kui võimsuse lisamise hankes järgitakse kindla hinna käsitlust, siis määruse (EL) 2017/460 artikli 24 punktis b kirjeldatud elemendid.

2. Kuue kuu jooksul alates täieliku hankeettepaneku laekumisest viimasesse asjaomasesse reguleerivasse asutusse avaldab kõnealune riiklik reguleeriv asutus kooskõlastatud otsuse lõikes 1 sätestatud hankeettepaneku kohta ühes või mitmes liikmesriigi ametlikus keeles ja vastavalt võimalusele inglise keeles. Otsused peavad sisaldama põhjendusi. Riiklikud reguleerivad asutused teatavad üksteisele, millal nad on kätte saanud hankeettepaneku ja kas see on täielik, et kindlaks määrata kuuekuulise ajavahemiku algus.

Iga riiklik reguleeriv asutus kaalub oma otsuse ettevalmistamisel teiste asjaga seotud riiklike reguleerivate asutuste seisukohti. Igal juhul võtavad riiklikud reguleerivad asutused arvesse kõike, mis võimsuse lisamise hangetega seoses võib avaldada kahjulikku mõju konkurentsivõimele ja gaasituru tõhusale toimimisele.

Kui asjaomane riiklik reguleeriv asutus ei toeta hankeettepanekut, teatab ta sellest teistele asjaomastele riiklikele reguleerivatele asutustele nii kiiresti kui võimalik. Sellises olukorras võtavad kõik asjaomased riiklikud reguleerivad asutused kõik mõistlikud meetmed, et teha koostööd ja saavutada kokkulepe.

Kui asjaomased riiklikud reguleerivad asutused ei suuda jõuda kokkuleppele kavandatud alternatiivse jaotusmehhanismi küsimuses esimeses lõikes osutatud kuue kuu jooksul, otsustab koostööamet, millist alternatiivset jaotusmehhanismi rakendada, järgides menetlust, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 8 lõikes 1.

3. Pärast asjaomaste riiklike reguleerivate asutuste otsust vastavalt lõikele 2 avaldavad ülekandesüsteemihaldurid hiljemalt kaks kuud enne lisandvõimsuse pakkumist iga-aastasel enampakkumisel ühiselt ühes või mitmes liikmesriigi ametlikus keeles ja vastavalt võimalusele inglise keeles teate, mis peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) lõikes 1 kindlaksmääratud teave, mille on heaks kiitnud riiklikud reguleerivad asutused,
- b) pakutava võimsusega seotud lepingu(te) näidised.

Artikkel 29

Lisanduva võimsuse enampakkumine

1. Kui artiklis 27 sätestatud toimingud on tehtud, pakuvad asjaomased ülekandesüsteemihaldurid lisandvõimsust koos asjaomase olemasoleva võimsusega iga-aastasel aastavõimsuse enampakkumisel standardse ühendvõimsustootena pikeneva lõpuga enampakkumisel artikli 17 kohaselt vaikimisi ning kooskõlas artikli 8 lõigetega 8 ja 9 ning artikliga 19.

2. Vastavate pakkumusmääradega enampakkumisi peetakse rööbiti ja üksteistest sõltumatult vastavalt artiklile 17, võttes arvesse artikli 8 lõiget 2. Enampakkumisele esitatakse ainult kooskõlastatud pakkumusmäärad.

3. Võimaliku enampakkumistasu minimeerimiseks ja tasuvusanalüüsi positiivse tulemuse saavutamiseks võimalikult kõrge pakkumusmäär puhul võib ainult üks kord algatada uue enampakkumise ja üksnes juhul, kui:

- a) enne lõikes 2 kirjeldatud enampakkumise algust on ülekandesüsteemihaldurid kehtestanud vähemalt kaks pakkumusmäärat ning

- b) vähemalt üks pakkumusmäär oli edutu ja andis tasuvusanalüüsil negatiivse tulemuse ning
- c) sellest edutust pakkumusmäärast üks aste madalam tase andis tasuvusanalüüsis positiivse tulemuse ja vähemalt üks aastane standardvõimsustoode saavutas enampakkumise lisatasu.

Kui need tingimused on täidetud, võib algatada uue enampakkumise punktis b osutatud madalaima ebaeduka pakkumusmääraga.

4. Kui uus enampakkumine ei anna tasuvusanalüüsis positiivset tulemust, on esialgse enampakkumise jaotustulemused ülimuslikud vastavalt artikli 17 lõigetele 20 ja 21.

Artikkel 30

Alternatiivsete jaotusmehhanismide põhimõtted

1. Alternatiivne jaotusmehhanism hõlmab maksimaalselt 15 aastat pärast kasutuse alustamist. Kui 15 aasta reserveerimiste põhjal ei anna tasuvusanalüüs soovitud tulemust, võivad riiklikud reguleerivad asutused erandjuhul pikendada tähtaega veel kuni viis aastat.

2. Riiklike reguleerivate asutuste heakskiidul võib kasutada alternatiivset võimsuse jaotamise mehhanismi, kui artikli 26 kohase turunõudlushinnangu või artikli 27 lõike 3 kohase konsulteerimise tulemusena on alust järeldada, et pikeneva lõpuga enampakkumine ei ole sobiv ning võimsuse lisamise hange on kooskõlas mõlema järgmise tingimusega:

- a) see hõlmab rohkem kui kahte sisend-väljundüsteemi ja pakkumusi nõutakse mitmes ühenduspunktis kogu jaotusmenetluse ajal;
- b) nõutakse pakkumusi, mille kestus ületab üht aastat.

3. Alternatiivse jaotusmehhanismi korral võivad võrgukasutajad esitada siduvaid tingimuslikke lepingulise võimsuse pakkumusi vastavalt ühele või mitmele järgmisele tingimusele, mille on ülekandesüsteemihaldurid sätestanud heakskiidetud hanke ettepanekus artikli 28 lõike 1 kohaselt:

- a) kohustused on kas seotud kohustustega teistes ühenduspunktides või välistavad sellised kohustused;
- b) kohustused on seotud mitme erineva aastase standardvõimsustootega ühenduspunktis;
- c) tingimuslikud kohustused, mis on seotud teatud võimsuse või minimaalse võimsuse jaotamisega.

4. Alternatiivse jaotusmehhanismi peavad heaks kiitma asjaomased riiklikud reguleerivad asutused kooskõlas artikli 28 lõikega 2. Jaotusmehhanism peab olema läbipaistev ja mittediskrimineeriv, kuid võib võimaldada eelistada kestuse järgi reserveerimist või taotlusi suurema võimsusega aastastele standardvõimsustoodetele.

5. Kui eelistatakse reserveerimise kestust või suurema võimsusega pakkumusi aastastele standardvõimsustoodetele, otsustavad riiklikud reguleerivad asutused artikli 8 lõike 8 kohaldamise korral panna kõrvale vähemalt 10 % ja kuni 20 % tehnilisest võimsusest igas ühenduspunktis. Niiviisi kõrvale pandud võimsust pakutakse kooskõlas artikli 8 lõikega 7.

Artikkel 31

Ülemineku korraldamine

Artikleid 26–30 kohaldatakse enne käesoleva määruse jõustumist algatatud võimsuse lisamise hangete suhtes ainult sel juhul, kui need ei ole saanud asjaomase riikliku reguleeriva asutuse heakskiitu võimsuse jaotamise kohta enne 1. augustit 2017.

VI PEATÜKK

KATKESTATAV VÕIMSUS

Artikkel 32

Katkestatava võimsuse teenuste jaotamine

1. Alates 1. jaanuarist 2018 võivad ülekandesüsteemihaldurid pakkuda ainult selliseid katkestatava võimsuse standardtooteid, mille kestus ületab üht päeva, kui vastavat kindla võimsusega kuu, kvartali või aasta standardvõimsustoodet müüdi enampakkumistasuga, see on läbi müüdnud või seda ei ole ei pakutud.
2. Ülekandesüsteemihaldurid pakuvad kaheksakuulise katkestatava võimsuse päevatoodet ühenduspunktides juhul, kui kindla võimsuse standardvõimsustoodet müüdi eelmisel päeval läbi või seda ei pakutud. Ühesuunalistes ühenduspunktides, kus kindlat võimsust pakutakse vaid ühes suunas, pakuvad ülekandesüsteemihaldurid vähemalt katkestatava võimsuse päevatoodet teises suunas.
3. Kui pakutakse katkestatavat võimsust, ei tohi see kahjustada pakutatavat kindlat võimsust. Ülekandesüsteemihaldurid ei tohi panna kõrvale kindla võimsusena pakkumiseks sobivat võimsust, et pakkuda seda katkestatava võimsusena.
4. Päevatoodetest erinevate katkestatava võimsuse toodete pakkumise korral kohaldatakse kindla võimsuse standardtoodete kestusi ka katkestatava võimsuse toodete suhtes.
5. Katkestatava võimsuse pakkumise korral jaotatakse seda enampakkumismenetluse kaudu, erandiks on vaid päevisene katkestatav võimsus.
6. Päevisest katkestatavat võimsust jaotatakse ülemärkimismenetluse abil.
7. Päevisest katkestatavat võimsust jaotatakse ainult siis, kui kindel võimsus – tehniline võimsus või täiendav võimsus – on läbi müüdnud.
8. Kui enampakkumist korraldatakse päevisesest tootest pikema kestusega mis tahes katkestatava toote kohta, avaldavad ülekandesüsteemihaldurid teadaolevad pakutavad katkestatavad võimsused enne enampakkumismenetluse algust.
9. Katkestatava võimsuse pakkumise korral jaotatakse see eraldi enampakkumismenetluses pärast seda, kui sama kestusega kindel võimsus on jaotatud, kuid enne lühema kestusega kindla võimsuse enampakkumise algust; erandiks on päevisene katkestatav võimsus.
10. Katkestatava võimsuse pakkumise korral toimuvad enampakkumised samade põhimõtete alusel ja vastavalt samale ajakavale nagu kindla võimsuse puhul. Katkestatava võimsuse enampakkumiste täpsed kuupäevad esitatakse enampakkumiskalendris, erandiks on päevisene katkestatav võimsus. Ülekandesüsteemihaldurid teatavad kõikidel jooksvatel iga-aastaste aasta-, kvartali- ja kuuvõimsuse enampakkumistel pakutava katkestatava võimsuse üks nädal enne enampakkumise algust. Kui kindla võimsuse enampakkumine ei ole lõppenud enne katkestatava võimsuse enampakkumise ettenähtud alguspäeva, alustatakse katkestatava võimsuse enampakkumist hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast vastava kindla võimsuse enampakkumise lõppemist. Sel juhul tuleb pakutavate võimsuste võimalikud muudatused teha teatavaks hiljemalt 12 tundi enne vastava katkestatava võimsuse enampakkumist.

Artikkel 33

Katkestusest etteteatamise miinimumaeg

1. Katkestataval võimsusel on katkestusest etteteatamise miinimumaeg, mille otsustavad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid ühiselt.
2. Vaikimisi kohaldatav katkestuse etteteatamise miinimumaeg gaasitunni kohta on 45 minutit alates vastava gaasitunni ümbermärkimise tsüklist. Kui kaks ülekandesüsteemihaldurit soovivad lühendada katkestusest etteteatamise aega, peab pädev riiklik reguleeriv asutus ülekandesüsteemihaldurite vahel sõlmitava sellekohase kokkuleppe heaks kiitma.

*Artikkel 34***Katkestusprotsessi koordineerimine**

Katkestuse algatanud ülekandesüsteemihaldur teavitab asjakohast kõrval asuva piirkonna ülekandesüsteemihaldurit. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid teavitavad katkestusest mõjutatud võrgukasutajaid esimesel võimalusel, kuid mitte enne teabe usaldusväarsuse kontrollimist.

*Artikkel 35***Katkestuste kindlaksmääratud järjestus**

1. Kui märkimistele vastav võimsus ületab teatud ühenduspunkti läbilaskevõimet, määratakse katkestuste järjestus kindlaks vastavat katkestatavat võimsust käsitlevate ülekandelepingute ajatemplite järgi. Katkestuse korral on varem jõustuvad ülekandelepingud ülimuslikud hiljem jõustuvate ülekandelepingute suhtes.
2. Kui pärast lõikes 1 sätestatud menetluse rakendamist on kaks või mitu märkimist katkestuste järjestuses samal kohal ja ülekandesüsteemihaldur ei katkesta neid kõiki, vähendatakse asjaomaseid märkimisi võrdeliselt.
3. ELis osutatavate erinevate katkestatava võimsuse teenuste vaheliste erinevuste arvessevõtmiseks rakendavad ja koordineerivad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemihaldurid käesolevas artiklis sätestatud ühismenetlusi eraldi igas ühenduspunktis.

*Artikkel 36***Katkestuste põhjused**

Ülekandesüsteemihaldurid lisavad katkestuste põhjused kas otse katkestatava võimsusega seotud ülekandelepingutesse või neid lepinguid reguleerivatesse üldtingimustesse. Katkestuste põhjuseks võivad muu hulgas olla gaasi kvaliteet, rõhk, temperatuur, voolusuunad, kindla võimsusega seotud lepingute kasutamine, hooldustööd, üles- või allavoolu piirangud, kohustus osutada avalikke teenuseid ja juhtida võimsust vastavalt ülekoormuse juhtimise korrale.

VII PEATÜKK

VÕIMSUSE RESERVEERIMISE KESKKONNAD*Artikkel 37***Võimsuse reserveerimise keskkonnad**

1. Käesoleva määruse kohaldamiseks pakuvad ülekandesüsteemihaldurid võimsust ühe või piiratud arvu ühiste veebipõhiste reserveerimiskeskondade kaudu. Ülekandesüsteemihaldurid võivad hallata selliseid keskkondi ise või tellida teenust kokkulepitud isikult, kes vajaduse korral esindab neid suhetes võrgukasutajatega.
2. Ühistes reserveerimiskeskondades kohaldatakse järgmisi norme:
 - a) III peatüki kohased võimsuse pakkumise ja jaotamise normid ja menetlused;
 - b) eesõigus antakse kindla ühendvõimsuse pakkumiseks kehtestatavale menetlusele kooskõlas IV peatükiga;
 - c) võrgukasutajatele tuleb luua võimalused pakkuda ja hankida järelevõimsust.
 - d) Reserveerimiskeskonna teenuste kasutamiseks järgivad võrgukasutajad kõiki õigusaktidest ja lepingutest tulenevaid kehtivaid nõudeid, mis võimaldavad neil ülekandelepingu alusel reserveerida ja kasutada võimsust asjaomaste ülekandesüsteemihaldurite võrgus;
 - e) Ühe ühenduspunkti või virtuaalse ühenduspunkti võimsust on lubatud pakkuda ainult ühe reserveerimiskeskonna kaudu, kuid ülekandesüsteemihaldur võib pakkuda eri ühenduspunktide või virtuaalsete ühenduspunktide võimsust eri reserveerimiskeskondades.

3. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest sõlmivad kõik ülekandesüsteemihaldurid lepingu ühe reserveerimiskeskonna kasutamiseks võimsuse pakkumiseks oma vastavate ühenduspunktide või virtuaalsete ühenduspunktide mõlemal poolel. Kui kõnealuse aja jooksul ülekandesüsteemihaldurid lepingut ei sõlmi, annavad nad küsimuse kohe lahendamiseks riiklikele reguleerivatele asutustele. Riiklikud reguleerivad asutused valivad seejärel järgmise kuue kuu jooksul alates nende poole pöördumisest ühiselt ühe reserveerimiskeskonna perioodiks, mis ei ole pikem kui kolm aastat. Kui riikide reguleerivad asutused ei suuda ühiselt valida üht reserveerimiskeskonda kuue kuu jooksul nende poole pöördumisest, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 8 lõiget 1. Koostööamet määrab kindlaks reserveerimiskeskonna, mida tuleb kasutada teatava ühenduspunkti või virtuaalse ühenduspunkti jaoks perioodil, mis ei ole pikem kui kolm aastat.

4. Kui teatava ühenduspunkti või virtuaalse ühenduspunkti jaoks on reserveerimiskeskonna määranud kindlaks kas riiklik reguleeriv asutus või koostööamet, sõlmivad ülekandesüsteemihaldurid lepingu reserveerimiskeskonna kasutamiseks hiljemalt siis, kui lõpeb lõike 3 viimases lauses osutatud ajavahemik, mille valis kas riiklik reguleeriv asutus või koostööamet. Kui kokkulepet ei saavutata, jätkatakse lõikes 3 sätestatud menetluse kohaldamist.

5. Ühe või piiratud arvu ühiste reserveerimiskeskondade loomisega soodustatakse ja lihtsustatakse võrgukasutajate jaoks võimsuse reserveerimist ühenduspunktides kogu ELis. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik ja koostööamet lihtsustavad vajaduse korral seda protsessi.

6. Tehnilise suutlikkuse suurendamiseks tuleb võimsuse jaotamise tulemused avaldada olemasoleva võimsuse enampakkumistel kasutatavas reserveerimiskeskonnas ja rajatava võimsuse jaoks seal, kus veel ei ole võimsust olemas, ühises reserveerimiskeskonnas, mille määravad ühiselt kindlaks asjaomased ülekandesüsteemihaldurid.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 38

Rakendamise järelevalve

1. Et aidata koostööametil täita oma järelevalvekohustust vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõikele 1, jälgib ja analüüsib Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõigete 8 ja 9 kohaselt seda, kuidas ülekandesüsteemihaldurid rakendavad käesolevat määrust. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik tagab eelkõige selle, et ülekandesüsteemihalduritelt laekuv teave oleks täielik ja usaldusväärne. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik esitab koostööametile selle teabe hiljemalt 31. märtsiks 2019.

2. Ülekandesüsteemihaldurid esitavad hiljemalt 31. detsembriks 2018 Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustikule kogu teabe, mida Euroopa maagaasi ülekandesüsteemihaldurite võrgustik vajab, et täita lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

3. ENTSO ja koostööamet tagavad tundliku äriteabe salajasuse.

4. Enne 6. aprilli 2019 esitab koostööamet seoses oma järelevalvekohustustega aruande tingimuste kohta, mis on esitatud kindla võimsusega standardvõimustoodete lepingutes, võttes arvesse nende mõju tõhusale võrgukasutusele ja liidu gaasiturgude ühendamisele. Asjaomased riiklikud reguleerivad asutused ja ülekandesüsteemihaldurid toetavad koostööametit oma hinnangu koostamisel.

Artikkel 39

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 984/2013 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

*Artikkel 40***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates selle jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. märts 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
